

helo

Finnish Sauna Perfection

Käyttö- ja asennusohje **Hanko STJ**

Bruks- och installationsanvisning **Hanko STJ**

Product Manual **Hanko STJ**

Hanko STJ – Produkthandbuch

Руководство по эксплуатации и монтажу **Hanko STJ**

SÄHKÖKIUAS:

ELAGGREGAT FÖR BASTU:

ELECTRIC SAUNA HEATER:

ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:

ЭЛЕКТРОКАМЕНКА:

1702-60-171809

1702-80-171809

7014641 314 SKSB 1B

helo

Finnish Sauna Perfection

Käyttö- ja asennusohje **Hanko STJ**

SÄHKÖKIUAS:

1702-60-171809

1702-80-171809

Sisällysluettelo

1. Kiukaan käyttöohje	3
1.1 Tarkista ennen saunomista	3
1.2 Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö	3
1.3 Käyttäjälle	3
1.4 Saunahuone	3
2. Suositeltava saunan ilmanvaihto	4
2.1. Saunan lämmitys	4
2.2. Kiuaskivet	5
2.3. Kiukaan ohjauslaitteet	6
2.3.1. Aikakytkin	6
2.3.2. Termostaatti	6
2.4. Sähkölämmityn vuorottelu	6
2.5. Jos kiuas ei lämpene	6
2.6. Kiukaan asennuksen valmistelu	7
2.7. Helo Qlick-Fix kiukaan asennus	7
2.7.1. Kiukaan asennus	8
2.8. Kiukaan liittäminen sähköverkkoon	9
2.9. Sähkölämmityn vuorottelu	9
2.10. Liitosjohdon kytkentärasian sijoitus saunaassa	10
2.11. Kätilsyiden vaihto kiukaaseen	10
2.12. Kytkentäkaava	11
3. Hanko STJ -kiukaan varaosat	12
4. ROHS	12

Kuvat ja taulukot

Kuva 1 Suositeltava ilmanvaihto saunaassa	4
Kuva 2 Suojaetäisyys, mitat minimi mittoja (mm)	8
Kuva 3 Kytkentärasian sijoituspaikka	10
Kuva 4 Kytkentäkaava	11
Taulukko 1 Minimi Suojaetäisyys	8
Taulukko 2 Syöttökaapeli ja sulakkeet	9
Taulukko 3 Hanko STJ -kiukaan varaosat	12

1. Kiukaan käyttöohje

1.1 Tarkista ennen saunomista

1. Saunahuone on siinä kunnossa, että siellä voi saunoa.
2. Ovi ja ikkuna on suljettu.
3. Kiukaassa on valmistajan suosittelemat kivet ja että lämpövastukset ovat kivien peitossa ja kivet harvaan ladottuja. HUOM! Keraamisia kiviä ei saa käyttää.

1.2 Kiukaan ohjauslaitteiden käyttö

Käännä kiukaan termostaatti haluamaasi lämpötilaan. Paras saunomislämpötila löytyy, kun käännät termostaatin ensin maksimiasentoon. Kun saunassa on sopiva lämpötila, käännä termostaattia takaisinpäin eli vastapäivään, kunnes vastukset kytkeytyvät pois päältä (kuuluu naksahdus). Lämpötilaa voi hienosäättää kääntämällä termostaattia hieman myötä- tai vastapäivään.

Kiuas toimii 12 tunnin ajastimella.

Ajastinta käännetään 0 - asennosta myötäpäivään.

0 - asennossa virta ei ole päällä, eikä kiuas lämpene.

0 – 3 tuntia – alueella vastukset kytkeytyvät päälle ja kiuas on lämmin valitun ajan.

1 – 9 tuntia – alue on esivalinta aika, jonka jälkeen kiuas kytkeytyy päälle. Esimerkiksi valitsemalla arvo 6 kiuas kytkeytyy päälle 6 tunnin kuluttua ja on lämmin 3 tuntia, ellei ajastinta palauteta aiemmin 0 - asentoon.

Miellyttävä, pehmeät löylyt saavutetaan noin 70 °C:n lämpötilassa.

Lado kiukaan kivet uudelleen vähintään kerran vuodessa ja vaihda rapautuneet kivet uusiin.

Nämä kivitilan ilmankierto paranee ja vastukset kestävät kauemmin käytössä.

Ongelmatilanteissa ota yhteyttä valmistajan takuuhuoltoliikkeeseen.

Lisätietoa saunomisesta: www.tylohelio.com

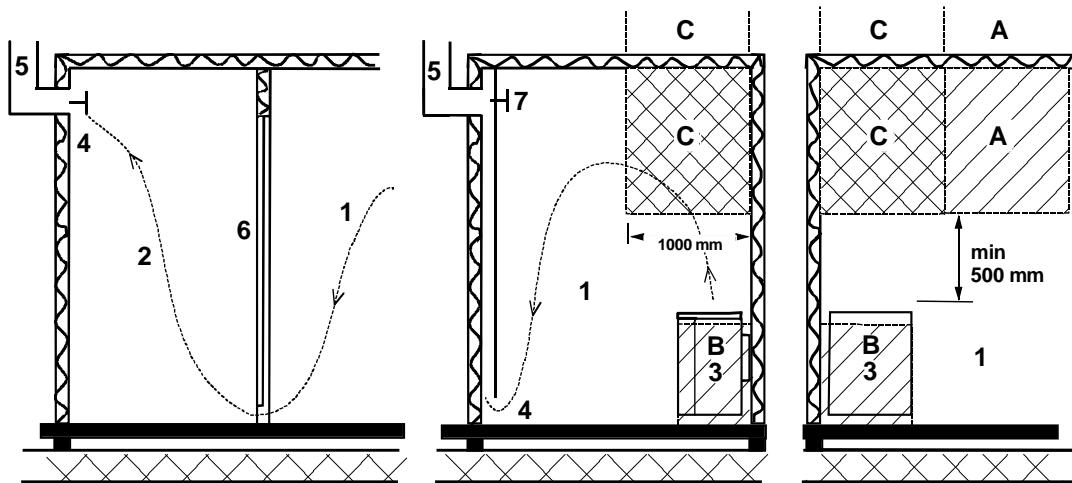
1.3 Käyttäjälle

Tätä laitetta voi käyttää lapsi 8 ikävuodesta ylöspäin henkilö, jolla on alentunut fyysinen ja henkinen suorituskyky tai aistivamma tai henkilö, jolla on vähän kokemusta tai tietoa laitteen käytöstä vain, jos henkilölle on annettu ohjeita laitteen turvallisesta käytöstä ja siihen liittyvistä riskeistä. Lapset eivät saa leikkiä laitteen kanssa. Lapsi ei myöskään saa puhdistaa ja huolata laitetta ilman valvontaa. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Saunahuone

Saunan seinien ja katon tulee olla hyvin lämpöeristettyjä. Kaikki lämpöä varaaavat pinnat kuten tiili- ja rappauspinnat tulee eristää. Sisäverhoiluksi suositellaan puupaneelia. Mikäli saunan verhoilussa on käytetty materiaalia, joka on hyvin lämpöä varaaavaa (esim. erilaiset koristekivet, tavallinen lasi, ym.) on muistettava, että tämä pinta lisää saunan esilämmitysaikaa, vaikka saunahuone olisi muuten hyvin lämpöeristetty (kts. sivu 7, kohta 2.6 kappaleessa - Kiukaan asennuksen valmistelu).

2. Suositeltava saunan ilmanvaihto

Kuva 1 Suositeltava ilmanvaihto saunassa

1. Saunahuone	3. Sähkökiuas	5. Poistohormi tai kanava
2. Pesuhuone	4. Poistoilmaventtiili	6. Saunahuoneen ovi
7. Tähän voidaan laittaa myös tuuletusventtiili, joka pidetään kiinni saunaan lämmittääessä ja kylvettääessä		

A-alueelle voidaan sijoittaa raitisilman sisääntuloventtiili. Tässä on huomioitava, että sisään tuleva raitisilma ei häiritsé (jäähdytä) katonrajassa olevaa kiukaan termostaattia.

B-alue on raitisilman sisääntuloalue, kun saunaan ei ole koneellista ilmanvaihtoa. Tässä tapauksessa poistoilmaventtiili sijoitetaan vähintään 1 m korkeammalle kuin sisään tuleva venttiili.

C-ALUEELLE EI SAA ASENTAA RAITISILMAN SISÄÄNTULOVENTTIILIÄ, JOS KIUASTA OHJAAVA TERMOSTAATTI ON MYÖS ALUELLA C

2.1. Saunan lämmitys

Varmista ennen kiukaan pääälle kytkemistä, että sauna on siinä kunnossa, että siellä voi sauna. Kun lämmität sauna ensimmäistä kertaa, kiuas saattaa lämmetessään erittäin hajua. Mikäli näin tapahtuu, kytke kiuas hetkeksi pois pääältä ja tuuleta sauna. Sen jälkeen voit kytkeä kiukaan uudelleen pääälle.

Kiuas kytetään pääälle aikakytkimestä ja lämpötilaa säädellään termostaatista.

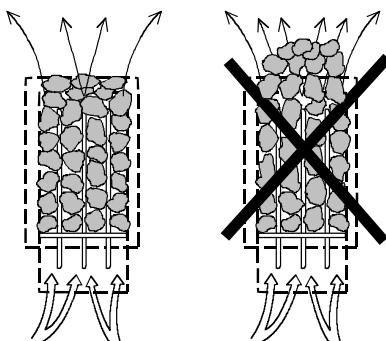
Saunan lämmitys tulisi aloittaa noin tunti ennen kylpemistä, jotta kivet ehtivät lämmetä kunnolla ja saunahuoneen lämpötila tasaantuu.

Kiukaan pääälle ei saa asettaa esineitä eikä sen päällä tai läheisyydessä kuivataa vaatteita.

2.2. Kiuaskivet

Hyvien kiuaskivien tulisi täyttää seuraavat ehdot:

- Kivien tulisi kestää hyvin lämpöä ja löylyveden höyrystymisestä aiheutuvia lämmönvaihtelua.
- Kivet tulisi vielä pestä ennen käyttöä, jotta hajuja ja pölyä ei pääse ilmaan.
- Kivissä tulisi olla epätasainen pinta, jolloin vesi "tarttuu" kiven pintaan ja höyrystyy tehokkaammin.
- Kivet tulisi olla kooltaan riittävän suuria (50 - 100 mm), jotta ilma kulkee hyvin kivistilan läpi. Näin vastukset kestävät kauemmin ehjinä.
- Kivet tulisi latoa harvaan, jotta ilmankierto kivistilan läpi olisi mahdollisimman hyvä. Vastuksia ei saa kiilata yhteen eikä runkoa vasten.
- Kivet on ladottava riittävän usein, (vähintään kerran vuodessa), jolloin pienet ja rikkoutuneet kivet poistetaan ja uusia suurempia kiviä laitetaan tilalle.
- Kivet ladotaan siten, että vastukset peittyyvät. Vastusten päälle ei tule kuitenkaan latoa suurta kivikehoa. Soveltuva kivimäärä löytyy sivun 8 taulukosta 1. Kivipakkauksessa mahdollisesti olevia pieniä kiviä ei tule laittaa kiukaaseen.
- Takuu ei korvaa vikoja, jotka aiheutuvat pienien ja tiukkaan ladottujen kivien estääessä ilmankierron kiukaan kivistilan läpi.
- Keraamisia kiviä ei saa käyttää. Keraamiset kivet voivat vaurioittaa kiuasta. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Vuolukivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- Laavakivien käyttö kiuaskivinä on kielletty. Kiukaan takuu ei kata syntyneitä vaurioita.
- **KIUASTA EI SAA KÄYTTÄÄ ILMAN KIVIÄ**

2.3. Kiukaan ohjauslaitteet

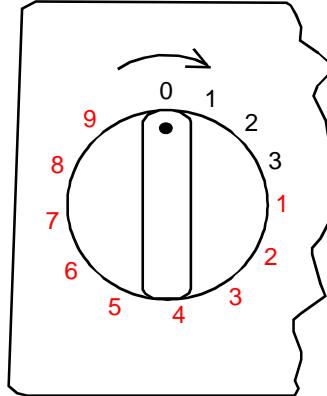
2.3.1. Aikakytkin

Kiukaan ohjauskytkimenä toimii 12 tunnin aikakytkin, jossa on kolme toiminta-alueita. Aikakytkin viritetään käänämällä väänin myötäpäivään halutulle toiminta-alueelle. Toimiessaan aikakytkin liikkuu vastapäivään kohti nolla-asentoa.

1. 0 - asento. Tässä asennossa kiuas ei lämpene.
2. Toiminta-alue 1 – 3 h. Tällä alueella vastukset lämpenevät täydellä teholta ja saunatermostaatti säätlee lämpötilaa.
3. Esivalinta-alue 1 – 9 h. Tällä alueella voidaan ajastaa kiukaan päälle kytkeytyminen haluttuun ajankohtaan. Vastukset eivät lämpene, kun ajastin on tällä alueella

Ennen kiukaan päälle kytkemistä on varmistettava, että sauna on siinä kunnossa, että siellä voi sauna.

Aikakytkimen toiminnan kannalta on parempi, että väänin käänetään halutun ajan yli ja käänetään sen jälkeen vastapäivään haluttuun ajankohtaan. Mikäli väänin ei ole vielä nolla-asennossa, kun saunominen on lopetettu, tulisi se käsin väentää nolla-asentoon.

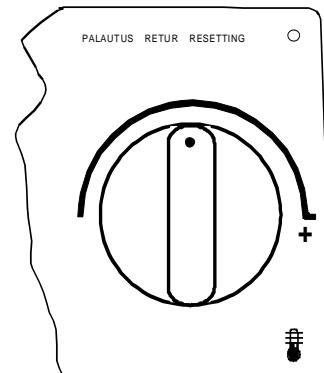
2.3.2. Termostaatti

Termostaatin väänin sijaitsee aikakytkimen vieressä. Mitä pitemmälle myötäpäivään väänin on käänetty, sitä korkeammaksi lämpötila saunaassa nousee. Sopivan lämpötilan löytää parhaiten siten, että termostaatti käänetään täysin myötäpäivään ja lämpötilan annetaan nousta sopivaksi.

Tämän jälkeen termostaatin väänintä käänetään hitaasti vastapäivään, kunnes kuuluu pieni naksahdus. Mikäli lämpötilaa halutaan myöhemmin säätää uudelleen, termostaattia säädetään vähän kerrallaan, kunnes lämpötila on sopiva.

Termostaatti ei toimi kunnolla, mikäli kivet on ladottu liian tiiviisti tai ne ovat liian pieniä. Katso kohta "Kiuaskivet", sivu 5.

Termostaatin yhteydessä on sisäänrakennettu lämpötilarajoitin, jonka palautuspainike on väantimen vieressä.

Rajoitin katkaisee kiukaan toiminnan, jos esimerkiksi termostaatti on vioittunut. Ennen palautuspainikkeen painamista on häiriön syyt selvitettävä.

2.4. Sähkölämmityksen vuorottelu

Sähkölämmityksen vuorottelu koskee asuntoja, joissa on sähkölämmitys.

Kiukaassa oleva saunatermostaatti ohjaa myös lämmityksen vuorottelua eli asunnon lämmitys kytkeytyy, kun sauna-termostaatti katkaisee virran kiukaalta.

2.5. Jos kiuas ei lämpene

Mikäli kiuas ei lämpene, tarkista että

1. virta on kytkettynä
2. aikakytkin on väännettyä alueelle, jossa kiuas lämpenee (toiminta-alue).
3. termostaatti on käänetty saunan lämpötilaa korkeammalle arvolle.
4. kiukaan etusulakkeet ovat ehjät.
5. aikakytkin ei ole juuttunut paikoilleen. Tarkista, ettei väänin ota kiinni asteikkolevyyn vaan väantimen ja asteikkolevyn välissä on vähintään 1 mm:n rako.

Mikäli kiuas on ollut pakkasessa, saattaa lämpötilarajoitin olla lauennut. Se viritetään uudelleen painamalla rajoittimen palautuspainiketta. Rajoitin ei kuitenkaan toimi ennen kuin lämpötila on noussut n. - 5 °C:een. Mikäli kiuas ei vieläkään toimi, ota yhteystä valtuutettuun huoltoliikkeeseen vian korjaamiseksi.

HENKILÖN, JOKA KIUKAAN ASENNUKSEN SUORITTA, TULEE JÄTTÄÄ TÄMÄ OHJE HUONEISTOON ELI TULEVALLE KÄYTTÄJÄLLE.

2.6. Kiukaan asennuksen valmistelu

Tarkista seuraavat seikat ennen kiukaan lopullista asentamista.

1. Kiukaan tehon (kW) suhde saunan tilavuuteen (m^3). **Taulukossa 1 sivulla 8** on esitetty kiukaan tehoa vastaavat tilavuussuositukset. Minimitilavuutta ei saa alittaa, eikä maksimitilavuutta ylittää.
2. Saunan korkeuden tulee olla vähintään 1900 mm.
3. Lämpöeristämätön ja muurattu kiviseinä lisää esilämmitysaikaa. Jokainen neliömetri rapattua katto- tai seinäpin taa vastaa $1,2 m^3$ lisäystä saunan tilavuudessa.
4. Tarkista **sivun 9 taulukosta 2** kohdasta, että sulakekoko (A) ja virransyöttökaapelin poikkipinta (mm^2) soveltuват kiukaalle.
5. Kiukaan ympärillä on oltava riittävät suojaetäisyydet.

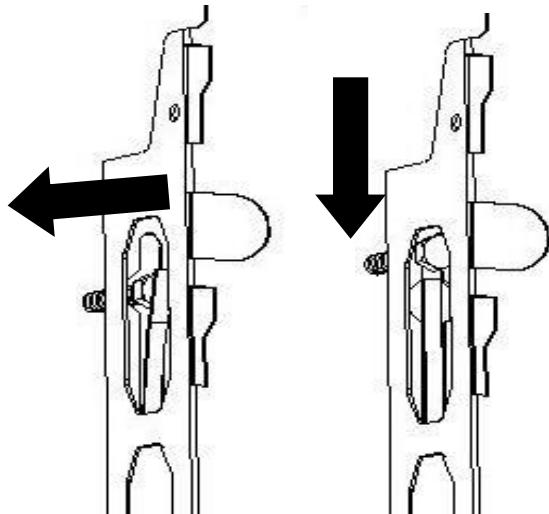
Kiukaan ohjauslaitteiden ympärillä on oltava riittävästi tilaa eli ns. hoitokäytävä. Myös oviaukko voidaan katsoa hoitokäytäväksi.

2.7. Helo Qlick-Fix kiukaan asennus

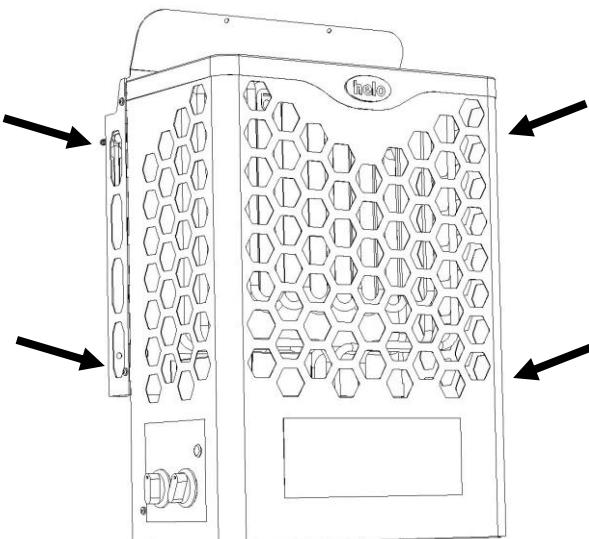
Kiuas asennetaan saunaan **sivulla 8 taulukon 1** olevia suojaetäisyksiä noudattaen. Kiinnitysalustaksi ei riitä ohut paneeli, kiinnitysalusta on vahvistettava paneelin taakse tulevalla laudalla. **Sivulla 8 taulukossa 1** annettuja minimi etäisyyksiä on noudatettava, vaikka seinämateriaali olisi palamatonta ainetta.

Seiniä ja kattoa ei saa suojaata kevytsuojauskella, kuten esimerkiksi kuituvahvisteisella sementtilevyllä, sillä se voi aiheuttaa palovaaran.

Saunaan saa asentaa vain yhden kiukaan.

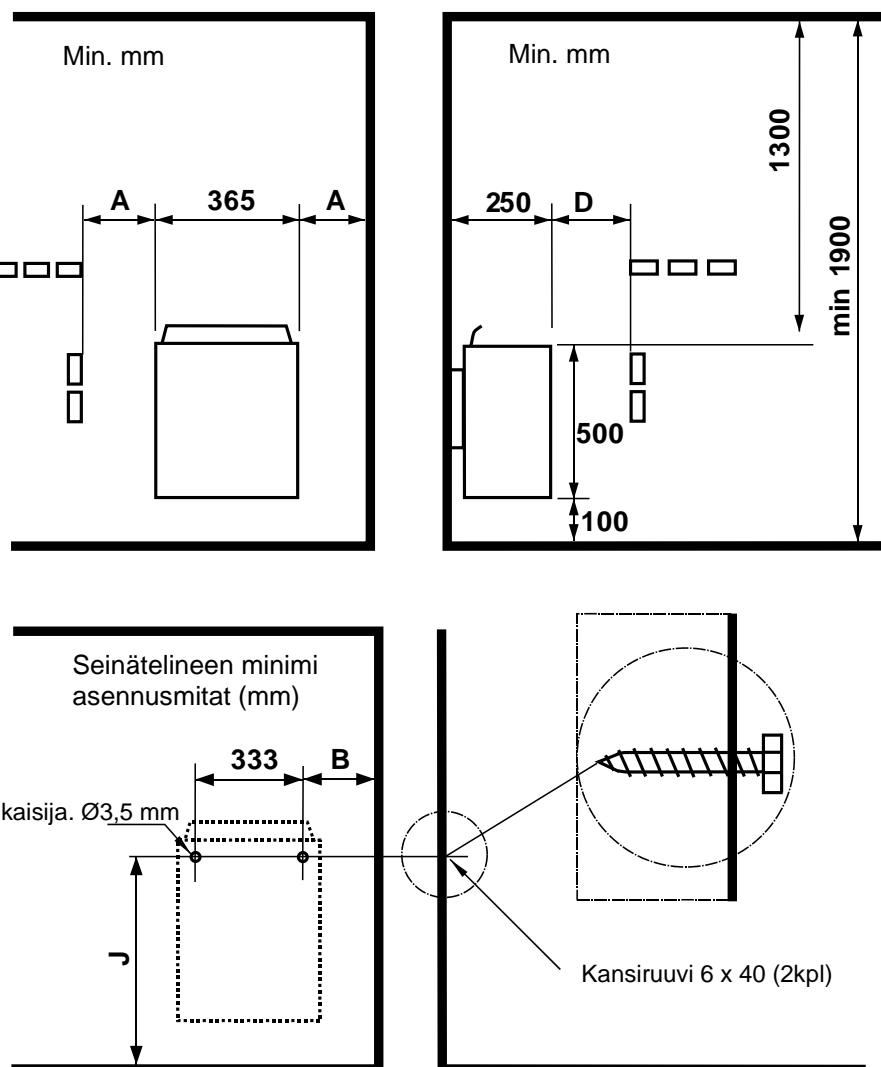
Katso taulukosta 1 minimi suojaetäisyys seinään B ja lattiaan J. Käytä asennuspaperia kiinnitys reikien paikantamiseen. Poraa 3,5 mm apureikä paneeliin ja kiinnitä 6 x 40 mm kiinnitysruuvit (2 kpl) seinään. Jätä rakoa ruuvin kannasta seinään 1-2 mm. Asenna kiuas työntämällä paikoilleen reiistä ja laske alas. Kielet lukitsevat kiukaan estäen nostamisen ilman työkalua.

Huoletta tehdessä voidaan kiuas tarvittaessa irrottaa seinätelineestä avaamalla sivuissa olevat ruuvit 4 kpl. **HUOM! Kivet pitää poistaa ennen kiukaan irrottamista.** Kiuas liutetaan ylöspäin ja vedetään ulospäin. Kiinnitys pääinvastaisessa järjestysessä. Painetaan hahloihin, lasketaan alas päin ja kiinnitetään ruuvit.

2.7.1.

Kiukaan asennus

Kuva 2 Suojaetäisydet, mitat minimi mittoja (mm)

Teho	Löylyhuone	Kiukaan min. etäisydet		Seinätelineen min. etäisydet		Kivet n. kg
		Sivupinnasta A mm	Etupinnasta D mm	B mm	J mm	
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Taulukko 1 Minimi Suojaetäisydet

2.8. Kiukaan liittäminen sähköverkkoon

Sähköasennustyön saa suorittaa vain siihen oikeutettu sähköurakoitsija voimassa olevien määräysten mukaisesti. Sähkökiuas liitetään sähköverkkoon puolikiinteästi. Liitosjohtona käytetään H07RN-F (60245 IEC 66) johtoa tai laadultaan vähintään näitä vastaavaa johtoa. Myös muiden kiukaalta lähtevien johtimien (merkkilamppu, sähkölämmitksen vuorottelu) pitää olla vastaavaa tyyppiä. PVC-eristeistä johtoa ei saa käyttää kiukaan liitosjohtona.

Liitännäjohtona voidaan myös käyttää useampinapaista (esim. 7-nap.) johdinta, kun jännite on sama. Silloin kun erilistä ohjausvirtasulaketta ei ole, kaikkien johtojen poikkipinnan pitää olla sama eli etusulakkeen mukainen.

Saunan seinällä oleva kytkentärasian tulisi sijaita vähintään kiukaalle ilmoitetun suojaetäisyyden päässä. Rasiat sijoituskorkeus saa olla enintään 500 mm lattiasta.

Kuva 3 Kytkentärasian sijoituspaikka kuva 3 sivulla 10. Jos kytkentärasia on yli 500 mm:n etäisyydellä kiukaasta, voidaan kytkentärasia sijoittaa korkeintaan 1000 mm:n korkeudella lattiasta.

Kiukaan eristysresistanssi:

Kiukaan vastuksiin voi esimerkiksi varastoinnin aikana imeytyä kosteutta ilmasta. Tämä saattaa aiheuttaa vuotovirtaa. Kosteus poistuu muutaman lämmityskerran jälkeen. Älä kytke kiukaan sähkösyöttöä vikavirtakytkimen kautta.

Kiukaan asennuksessa on kuitenkin aina noudatettava voimassa olevia sähköturvallisuusmääryksiä.

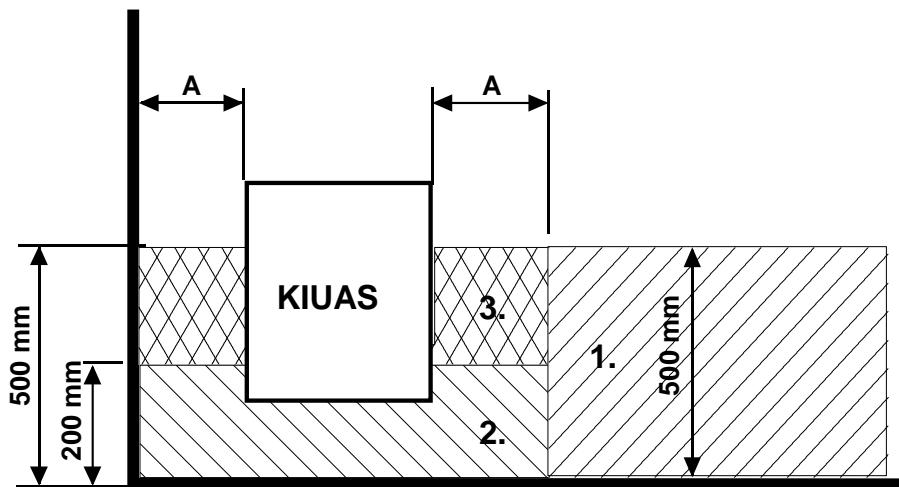
Teho kW	Kiukaan liittävä kaapeli H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V – 415V 3N~	Sulake	Kiukaan liittävä kaapeli H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Sulake	Kiukaan liittävä kaapeli H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V – 240V 1N~ / 2~	Sulake
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Taulukko 2 Syöttökaapeli ja sulakkeet

2.9. Sähkölämmitksen vuorottelu

Sähkölämmitksen vuorottelu koskee asuntoja, joissa on sähkölämmitys.

Kiukaassa on liittimet (merkitty N - 55) sähkölämmitksen vuorottelun ohjausta varten. Liittimissä N – 55 ja vastuksissa on jännite (230V) samanaikaisesti. Kiukaassa oleva saunaterminaatti ohjaa myös lämmityksen vuorottelua eli asunnon lämmitys kytkeytyy, kun saunaterminaatti katkaisee virran kiukaalta.

Kuva 3 Kytikentärasian sijoituspaikka

2.10. Liitosjohdon kytikentärasian sijoitus saunassa

A = Ilmoitettu vähimmäissuojaetäisyys

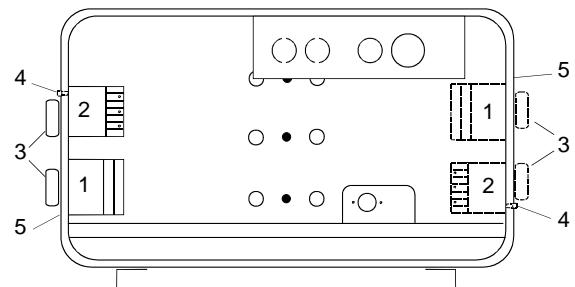
1. Suositeltava kytikentärasian sijoituspaikka.
2. Tällä alueella tulisi käyttää silumiinirasiaa.
3. Tätä aluetta pitäisi välittää ja käyttää aina silumiinirasiaa.

Muilla alueilla on käytettävä lämmönkestäävä rasiaa ($T = 125^{\circ}\text{C}$) ja lämmönkestäviä johtimia ($T = 170^{\circ}\text{C}$). Kytikentärasian luo pitää olla esteetön pääsy. Sijoitettaessa rasia alueille 2 ja 3 on selvitettävä paikallisen energialaitoksen ohjeet ja määräykset.

2.11. Käsisyyden vaihto kiukaaseen

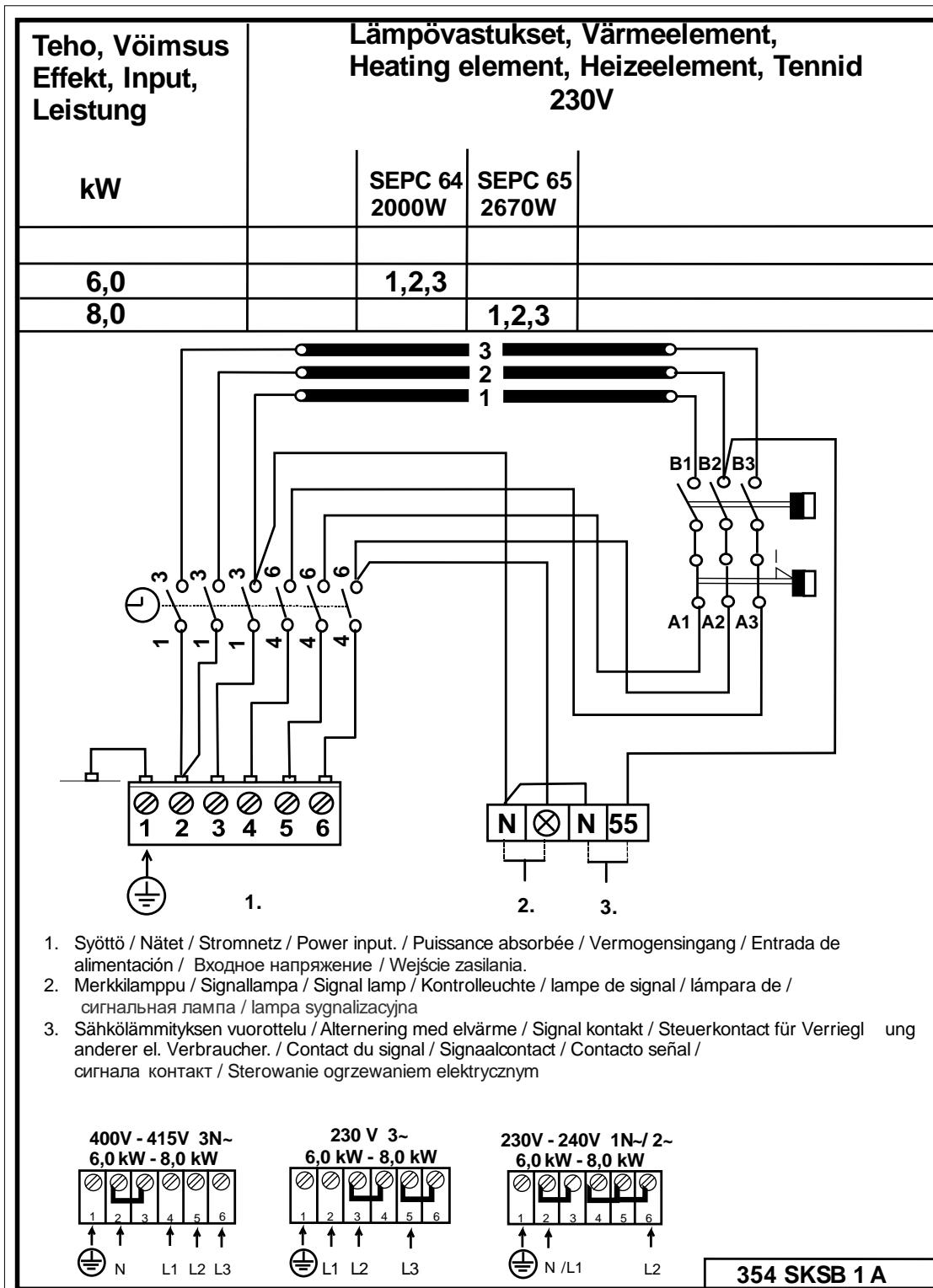
Tehdas asennettuna termostaatti ja kellockytkin ovat kiukaan vasemmalla puolella edestä katsovana. Ne voidaan siirtää tarvittaessa toiselle puolelle. Tämän työn saa suorittaa ainoastaan siihen oikeutettu sähköalan ammattilainen.

1. Käännä kiuas ylösalaisin. Irrota pohjalevy.
2. Vedä termostaatin ja kellockytkimen nupit irti. Irrota termostaatin ja kellockytkimen runko-osan kaksi ruuvia. Poista toiselta puolelta sähkökotelon ja ulkovaipan muoviset peitetulpat.
- Siirrä termostaatti ja kellockytkin runkoineen toiselle puolelle ja kiinnitä takaisin kahdella ruuvilla. Asenna muoviset peitetulpat tyhjiksi jäädessiin reikiin. Paina termostaatin ja kellockytkimen nupit paikoilleen.
- HUOM! Jätä vähintään 1 mm ilmaväli nupin ja kiukaan ulkovaipan väliin.
3. Kiinnitä pohjalevy, asenna kiuas paikoilleen ja testaa kiukaan toimivuus.

1. Termostaatti
2. Kellockytkin
3. Nupit
4. Ylilämpötilarajoittimen palautus
5. Kiukaan ulkovaippa

2.12. Kytkentäkaava

Kuva 4 Kytkentäkaava

3. Hanko STJ -kiukaan varaosat

Osa	Tuote numero	Tuotenumero	Hankoon kuuluva osa	Hanko 60 STJ	Hanko 80 STJ
1	5509053	Kello OYKF 1		1	1
2	5408013	Termostaatti OLCH 1		1	1
3	7812550	Verkkoliitin NLWD 1-1		1	1
4	7712000	Vedonpoistolaite NKWA 1		1	1
5	7309531	Väännin YWWA 6-1		2	2
6	4316222	Vastus SEPC 63 1500W/230V			
7	4316221	Vastus SEPC 64 2000W/230V		3	
8	4316220	Vastus SEPC 65 2670W/230V			3
9	7513002	Ristiuraruuvi M5 x 10		3	3

Taulukko 3 Hanko STJ -kiukaan varaosat

4. ROHS

Ympäristönsuojeluun liittyviä ohjeita

Tämän tuotteen käytöön päätyttävä sitä ei saa hävittää normaalilta talousjätteestä mukana, vaan se on toimitettavasähkö- ja elektroniikkalaitteiden kierrätykseen tarkoitettuun keräyspisteeseen.

Symboli tuotteessa, käyttöohjeessa tai pakauksessa tarkoittaa sitä.

Valmistusaineet ovat kierrätettävissä merkintänsä mukaan. Käytettyjen laitteiden uudelleenkäytöllä, materiaalien hyödyntämisellä tai muulla uudelleenkäytöllä teet arvokkaan teon ympäristömme hyväksi. Tuote palautetaan ilman kiuaskiviä ja verhouskiviä kierrätykseskukseen.

Tietoa kierrätyspaikoista saat kuntasi palvelupisteestä.

helo

Finnish Sauna Perfection

Bruks- och installationsanvisning **Hanko STJ**

ELBASTUAGGREGAT:

1702-60-171809

1702-80-171809

Innehåll	Sida
1. Snabbinstruktion för bastuaggreat	3
1.1 Kontrollera före bastubad	3
1.2 Användning av aggregatets styranordningar	3
1.3 Information för användaren	3
1.4 Basturum	3
2. Rekommenderad bastuventilation	4
2.1 Bastuns uppvärmning	4
2.2 Bastustenar	5
2.3 Aggregatets styrenheter	6
2.3.1 Timer	6
2.3.2 Termostat	6
2.4 Eluppvärmningens korskoppling	6
2.5 Om aggregatet inte värms upp	6
2.6 Förberedelser före aggregatets installation	7
2.7 Installation av Helo Qlick-Fix bastuaggreat	7
2.7.1 Aggregatets installation	8
2.8 Aggregatets anslutning till elnätet	9
2.9 Eluppvärmningens korskoppling	9
2.10 Placering av skarvsladdens kopplingsdosa i bastun	10
2.11 Byte av sida på aggregatet	10
2.12 Kopplingsschema	11
3. Reservdelslista till Hanko STJ - aggregat	12
4. ROHS	12

Bilder och tabeller

Bild 1 Rekommenderad ventilation i bastun	4
Bild 2 Skyddsavstånd, mått minsta mått (mm)	8
Bild 3 Placering av kopplingsdosa	10
Bild 4 Kopplingsschema	11
Tabell 1 Skyddsavstånd min. mm	8
Tabell 2 Matningskabel och säkringar	9
Tabell 3 Hanko STJ reservdelar	12

1. Snabbinstruktion för bastuaggregat

1.1 Kontrollera före bastubad

1. att bastun är i sådant skick att man kan basta i den.
2. att dörr och fönster är stängda
3. att stenarna i aggregatet är rekommenderade av tillverkaren, att stenarna täcker värmemotstånden och att stenarna är glest staplade.

OBS! Keramiska stenar får inte användas.

1.2 Användning av aggregatets styranordningar

Huvudströmbrytaren sitter i aggregatets botten, bredvid termostaten.

Vrid bastuaggregatets termostat till önskad temperatur. Den bästa bastutemperaturen uppnås när termostaten först vrider till sin maximala position. När bastun har lämplig temperatur vrider du termostaten bakåt, d.v.s. motsols, tills motstånden kopplas från med ett knäppande ljud. Du kan finjustera temperaturen genom att vrida termostaten en aning med- eller motsols.

Aggregatet styrs av en timer (12 timmar).

Timern vrider med sols från position 0.

Strömmen är inte påslagen i nollpositionen och aggregatet värms inte upp.

I position 0–3 timmar kopplas motstånden på och aggregatet är varmt under den inställda tiden.

Positionen 1–9 timmar är en på förhand vald tid efter vilken aggregatet kopplas på. Om till exempel position 6 väljs, kopplas aggregatet på efter 6 timmar och är varmt i 3 timmar, om inte timern returneras till nollposition tidigare.

Bastubadet blir behagligt vid en temperatur på cirka 70 °C.

Stapla om aggregatets stenar minst en gång varje år och byt ut söndervittrade stenar. På så sätt förbättras stenutrymmets luftcirkulation och motstånden håller längre.

Kontakta den butik där tillverkarens garantiservice utförs om problemsituationer uppstår. En lista på garantiservicebutiker medföljer aggregatet.

Ytterligare information om bastubad hittar du på adressen: www.tylohelio.com

1.3 Information för användaren

Denna apparat bör inte användas av barn under åtta år, personer med nedsatt fysisk, sensorisk eller mental förmåga eller med personer med bristande erfarenhet och kunskap om apparaten, såvida de inte har instruerats i säkert användande och om de risker som kan uppstå. Barn får inte leka med, rengöra eller utföra underhåll på apparaten utan övervakning. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Basturum

Bastuns väggar och tak ska vara väl värmelagrade. Alla värmelagrande ytor, såsom tegel- och putsytör, ska isoleras. Träpanel rekommenderas för bastuns väggar och tak. Om bastuns väggar och tak har kläts med material som är mycket värmesolerande (t.ex. olika typer av dekorationsstenar, vanligt glas mm.) måste man komma ihåg att detta förlänger bastuns uppvärmningstid, även om bastun i övrigt är väl värmesolerad (se punkt 2,6 på sidan 7).

2. Rekommenderad bastuventilation

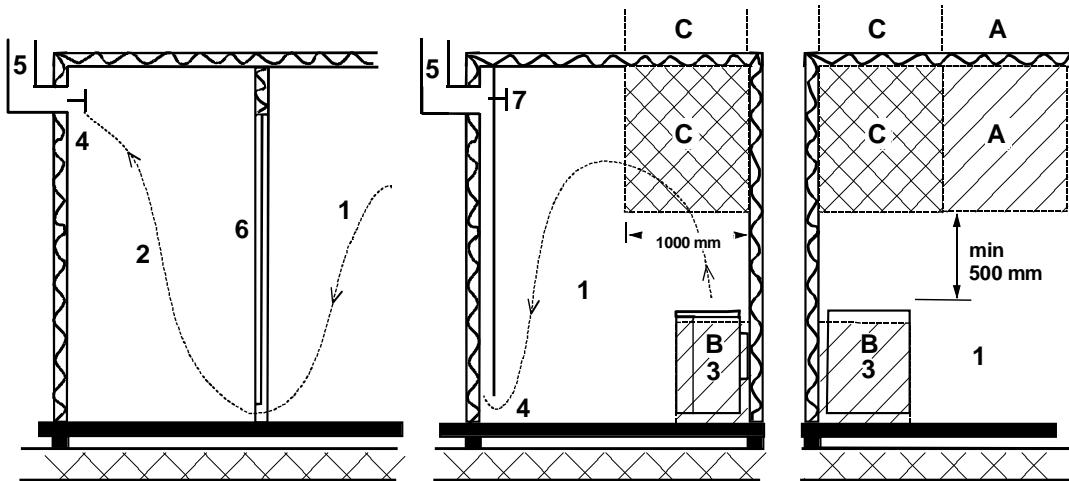

Bild 1 Rekommenderad ventilation i bastu

1. Bastu	3. Elaggregat för bastu	5. Frånluftskanal
2. Badrum	4. Frånluftsventil	6. Bastuns dörr
7. Här kan man också installera en ventilationsventil som hålls stängd medan bastun värms upp och medan man badar.		

Inom område A kan en inluftsventil för frisk luft placeras. Då måste man kontrollera att den friska luften som kommer in inte stör (kyler ned) aggregatets termostat som finns uppe vid taket.

Område B används för intag av frisk luft om bastun inte har en mekanisk ventilation. I detta fall ska frånluftsventilen placeras minst 1 m högre än inluftsventilen.

INLUFTSVENTILEN FÖR FRISK LUFT FÅR INTE PLACERAS INOM OMRÅDE C OM TERMOSTATEN SOM STYR AGGREGATET OCKSÅ FINNS INOM OMRÅDE C.

2.1 Bastuns uppvärmning

Innan aggregatet kopplas på: försäkra dig om att bastun är i sådant skick att den går att använda. Det kan uppstå en viss lukt från aggregatet första gången bastun värms upp. Om detta sker kopplar du från aggregatet en stund och vädrar bastun. Efter detta kopplar du på aggregatet igen.

Koppla på aggregatet med timern och justera värmen med termostaten.

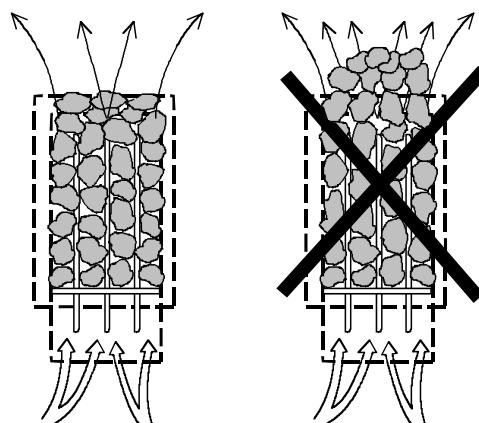
Bastun ska värmas upp cirka en timme innan bad så att stenarna hinner bli ordentligt varma och bastun får en jämn temperatur.

Inga föremål får placeras ovanpå aggregatet och inga kläder får torkas på aggregatet eller i dess närhet.

2.2 Bastustenar

Bastustenar av god kvalitet ska uppfylla följande villkor:

- Stenarna ska tåla hög värme och de värmeväxlingar som uppstår när badvattnet kastas på stenarna och förångas.
- Stenarna ska rengöras före användning så att lukt och damm inte sprids i luften.
- Stenarna ska ha en ojämn yta så att vattnet "fastnar" på stenarnas yta och förångas mer effektivt.
- Stenarna ska vara tillräckligt stora (50–100 mm) så att luften kan cirkulera i stenutrymmet. På detta sätt förlängs motståndens hållbarhetstid.
- Stenarna ska staplas glest så att luftcirkulationen i stenutrymmet blir så bra som möjligt. Motstånden får inte kilas ihop och inte heller kilas fast mot stommen.
- Stenarna ska staplas om tillräckligt ofta (minst en gång per år) så att små och söndervittrade stenar kan tas bort och ersättas med nya, större stenar.
- Stenarna ska staplas så att motstånden täcks. Stapla dock inte en alltför stor stenhög ovanpå motstånden. Information om lämplig stenmängd finns i tabell 1 på sidan 8. Eventuella mindre stenar i stenförpackningen ska inte läggas på aggregatet.
- Garantin ersätter inte fel som orsakats av mindre och för tätt staplade stenar som hindrar luftcirkulationen i stenutrymmet.
- Keramiska stenar får inte användas. Keramiska stenar kan skada aggregatet. Aggregatets garanti gäller inte vid uppkomna skador.
- Använd inte täljsten som bastosten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- Använd inte lavasten som bastosten. Skador till följd av detta täcks inte av ugnsgarantin.
- **AGGREGATET FÅR INTE ANVÄNDAS UTAN STENAR.**

2.3 Aggregatets styrenheter

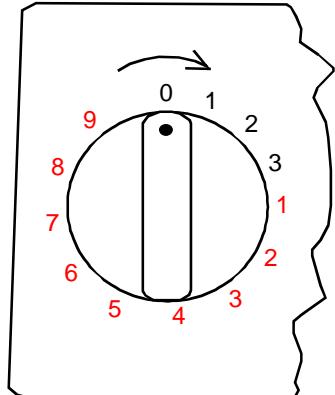
2.3.1 Timer

Aggregatets styranordning fungerar med en 12-timmarstimer som har tre funktionslägen. Ställ in timern genom att vrida vredet medsols till önskat funktionsläge. Timern rör sig motsols mot nollpositionen.

1. Nollposition (0). Aggregatet värmes inte upp i denna position.
2. Funktionsläge 1–3 timmar. I detta läge värmes motstånden upp med full effekt och bastutermostaten reglerar temperaturen.
3. Förhandsvalt läge 1–9 timmar. I detta läge kan du ställa in önskad tid för påkoppling av aggregatet. Motstånden värmes inte upp om timern är inställd på detta läge.

Försäkra dig om att bastun är i sådant skick att den går att använda innan aggregatet kopplas på.

Med tanke på timerns funktion är det bättre att först vrida vredet över den önskade tiden och sedan vrida tillbaka det motsols till önskad tidpunkt. Om vredet inte befinner sig i nollposition när du har badat klart ska det vridas till nollpositionen för hand.

2.3.2 Termostat

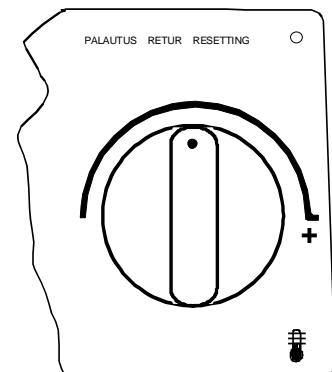
Vredet till termostaten befinner sig bredvid timern. Ju längre medsols du vrider vredet, desto högre blir temperaturen i bastun. Det är enklast att uppnå lämplig temperatur om du vrider vredet medsols så långt det går och invärnar lämplig temperatur.

Efter detta vrider du termostatens vred sakta motsols tills du hör ett knäppande ljud. Om du önskar reglera temperaturen senare justerar du termostaten lite åt gången tills bastun har lämplig temperatur.

Termostaten fungerar inte ordentligt om stenarna har staplats för tätt eller om de är för små. Se avsnitt "Bastustenar" på sidan 5.

I anslutning till termostaten finns en inbyggd temperaturbegränsare vars återställningsknapp finns bredvid vredet.

Begränsaren stänger av aggregatet om det exempelvis blir fel på termostaten. En felsökning bör göras innan återställningsknappen tycks in.

2.4 Eluppvärmningens korskoppling

Eluppvärmningens korskoppling gäller bostäder med eluppvärmning.

Bastuaggregatets termostat styr också uppvärmningens korskoppling, d.v.s. uppvärmningen av bostaden aktiveras när bastutermostaten bryter strömmen till aggregatet.

2.5 Om aggregatet inte värmes upp

Om aggregatet inte värmes upp, kontrollera att

1. strömmen är påslagen
2. timern har vridits till ett läge där aggregatet värmes upp (funktionsläge)
3. termostaten har vridits upp till en högre nivå än bastuns aktuella temperatur
4. aggregatets primärsäkringar är hela
5. timern inte har fastnat. Kontrollera att vredet inte tar i gradskivan. Det bör finnas ett mellanrum på minst 1 mm mellan vredet och gradskivan.

Om aggregatet har utsatts för frost kan det hända att temperaturbegränsaren har aktiverats. Den ställs in på nytt om du trycker på begränsarens återställningsknapp. Begränsaren fungerar dock inte förrän temperaturen har stigit till cirka -5 °C. Om aggregatet fortfarande inte fungerar kontaktar du en auktoriserad serviceverkstad som kan reparera felet.

DEN PERSON SOM INSTALLERAR AGGREGATET SKA LÄMNA DENNA INSTRUKTION PÅ SAMMA PLATS,
TILL FÖLJANDE ANVÄNDARE.

2.6 Förberedelser före aggregatets installation

Kontrollera följande innan aggregatet installeras:

1. Aggregatets effekt (kW) i förhållande till bastuns volym (m^3). I Tabell 1 på sidan 8 finns information om rekommenderad volym för aggregatets effekt. Minimivolymen får inte underskridas och maximivolymen får inte överskridas.
2. Bastun ska vara minst 1900 mm hög.
3. En murad stenvägg utan värmeisolering ökar föruppvärmningstiden. Varje kvadratmeter av putsad tak- eller väggtyta motsvarar ett tillägg på $1,2 m^3$ till bastuns volym.
4. Kontrollera i tabell 2 på sidan 9 att säkringens storlek (A) och strömkabelns genomskärningsyta (mm^2) passar aggregatet.
5. Kontrollera att skyddsavståndet kring aggregatet är tillräckligt.

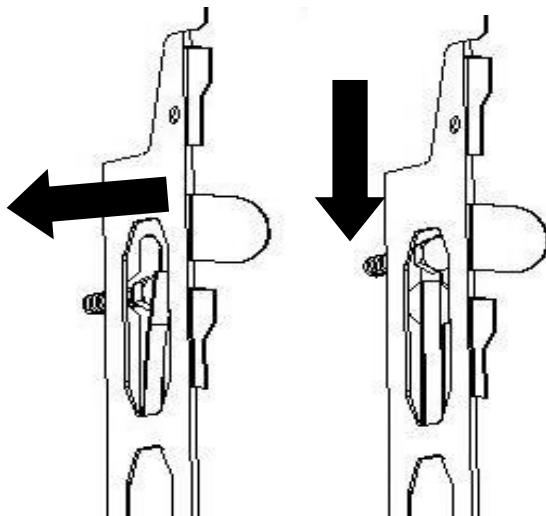
Det måste finnas tillräckligt med plats, dvs. en s.k. underhållsväg, runt aggregatets styranordningar. Även dörröppningen kan ses som en underhållsväg.

2.7 Installation av Helo Qlick-Fix bastuaggregat

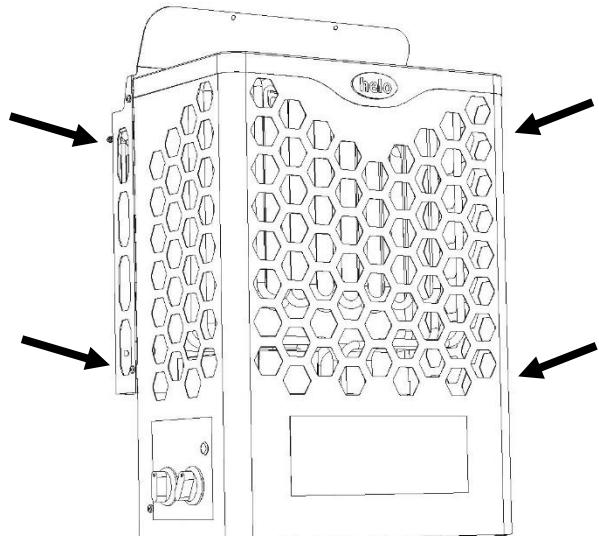
Aggregatet installeras i bastun enligt skyddsavstånden i **tabell 1, sidan 8**. En tunn panel räcker inte som fästunderlag utan underlaget måste förstärkas med en bräda bakom panelen. Minimiavstånden i **tabell 1, sidan 8** måste hållas även om väggmaterialet är eldfast.

Väggar och tak får inte täckas med ett lättskydd som till exempel fiberementskiva, eftersom den kan orsaka brandfara.

Endast ett aggregat får installeras i bastun.

Se tabell 1 för det minsta säkerhetsavståndet mellan vägg B och golv J. Använd monteringspapper för att lokalisera hålen. Borra ett 3,5 mm extra hål i panelen och fäst 6×40 mm fästskruvar (2 st.) i väggen. Lämna ett mellanrum på 1–2 mm från skruvhuvudet till väggen. Installera aggregatet genom att skjuta det på plats genom hålen och sänka det. Tungorna låser aggregatet och förhindrar lyft utan verktyg.

Vid underhåll kan aggregatet tas bort från väggfästet genom att skruva loss de fyra skruvarna på sidorna. **OBS! Stenarna måste tas bort innan aggregatet tas bort.** Aggregatet skjuts uppåt och dras utåt. Fastsättning görs i omvänt ordning. Tryck in i spåren, sänk ner och dra åt skruvarna.

2.7.1 Aggregatets installation

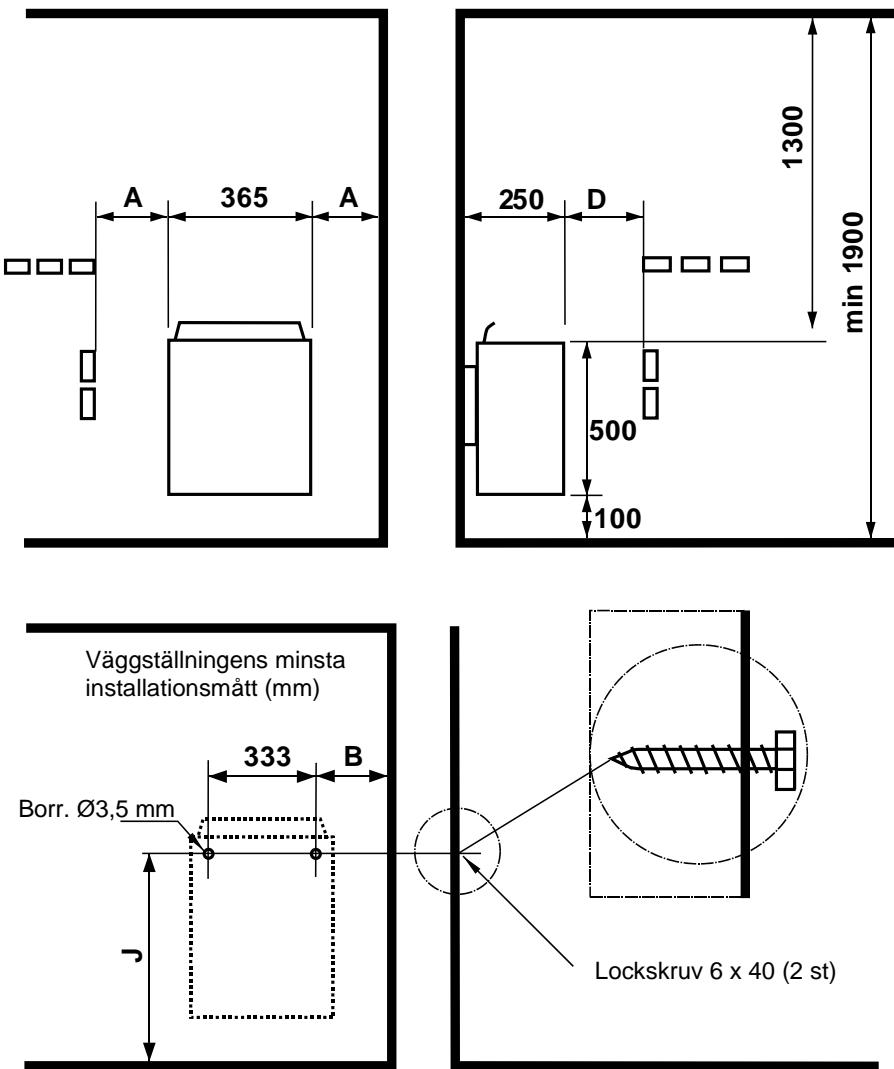

Bild 2 Skyddsavstånd, mått minsta mått (mm)

Effekt	Basturum	Aggregatets minimiavstånd		Väggfäste min. avstånd.	Sten mängd
kW	Volym m ³	Sidan från ytan A mm	Fram från ytan D mm	B mm	J mm
6,0	5 – 9	70	100	85	545
8,0	8 - 12	100	150	115	545

Tabell 1 Skyddsavstånd min. mm

2.8 Aggregatets anslutning till elnätet

Allt anslutningsarbete får endast utföras av behörig elinstallatör enligt gällande föreskrifter. Elbastuaggregatet ansluts halvfast till elnätet. Som anslutningskabel används kabel H07RN-F (60245 IEC 66), alternativt en kabel som har motsvarande eller högre kvalitet. Andra kablar i aggregatet (till signallampan och eluppvärmningens korskoppling) ska också vara av motsvarande typ. PVC-isolerade kablar får inte användas som skarvkablar.

En flerpolig kabel (t.ex. 7-polig) kan också användas som skarvkabel när spänningen är densamma. Om det inte finns en separat styrströmsäkring måste alla kablers snittyta vara densamma, dvs. enligt primärsäkring.

Se till att skyddsavståndet mellan kopplingsdosan i bastuväggen och aggregatet överensstämmer med anvisningarna. Kopplingsdosan ska installeras maximalt 500 mm från golvet.

Bild 3. Kopplingsdosans placering bild 3 sida 10. Om kopplingsdosans avstånd från aggregatet överstiger 500 mm kan kopplingsdosan placeras högst 1 000 mm från golvet.

Aggregatets isoleringsresistans: Vid lagring kan fukt uppstå på aggregatets säkringar. Detta kan orsaka läckström. Fukten avlägsnas när aggregatet har värmts upp några gånger. Koppla inte aggregatets eluttag till jordfelsbrytare.

Vid aggregatets installation måste gällande elsäkerhetsbestämmelser följas.

Effekt kW	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V-415V 3N~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Säkring A	Aggregatets anslutningskabel H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V-240V 1N~ / 2~	Säkring A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Tabell 2 Matningskabel och säkringar

2.9 Eluppvärmningens korskoppling

Eluppvärmningens korskoppling gäller bostäder med eluppvärmning.

I bastuaggregatet finns kopplingsstycken (märkta med 55) för styrning av eluppvärmningens korskoppling. Kopplingsstyckena N-55 och motståenden har en samtidig spänning på 230 V. Bastuaggregatets termostat styr också uppvärmningens korskoppling, d.v.s. uppvärmningen av bostaden aktiveras när bastutermostaten bryter strömmen till aggregatet.

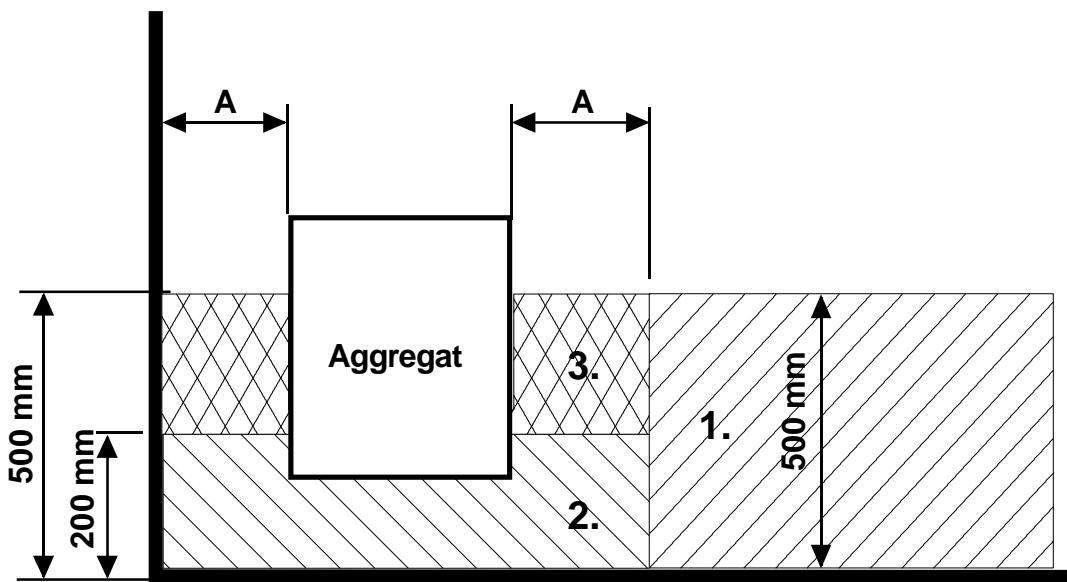

Bild 3 Placering av kopplingsdosa

2.10 Placering av skarvsladdens kopplingsdosa i bastun

A = Minsta skyddsavstånd

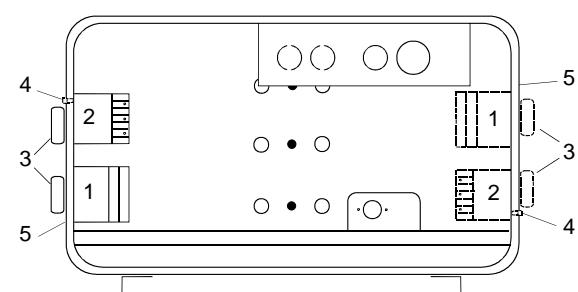
1. Rekommenderad placering av kopplingsdosan.
2. Inom detta område bör en silumindosa användas.
3. Detta område bör undvikas och en silumindosa ska alltid användas.

Inom andra områden ska värmetåliga dosor (T 125 °C) och värmetåliga kablar (T 170 °C) användas.
Kopplingsdosan ska ha fri åtkomst. Om dosan ska placeras inom område 2 och 3, ta reda på det lokala energiverkets anvisningar och bestämmelser.

2.11 Byte av sida på aggregatet

Vid fabriksinställning sitter termostaten och timern till vänster om aggregatet sett framifrån. De kan vid behov flyttas till den andra sidan. Detta får endast utföras av en auktoriserad elektriker.

1. Vänd upp och ner på aggregatet. Ta loss bottenplattan.
2. Lossa på termostaten och timerns vred. Lossa på de två skruvarna som håller fast termostaten och timern. Ta bort elboxens och yttermantelns blindpluggar i plast från den andra sidan.
Flytta termostaten och timern till den andra sidan och fäst dem igen med de två skruvarna.
Placera blindpluggarna av plast i hålen på andra sidan.
Tryck fast termostatens och timerns vred.
OBS! Lämna minst 1 mm luftglapp mellan aggregatet och yttermanteln.
3. Fäst bottenplattan, ställ tillbaka aggregatet och prova att aggregatet fungerar.

1. Termostat
2. Timer
3. Vred
4. Återställning av överhettningsskydd
5. Aggregatets yttermantel

2.12 Kopplingsschema

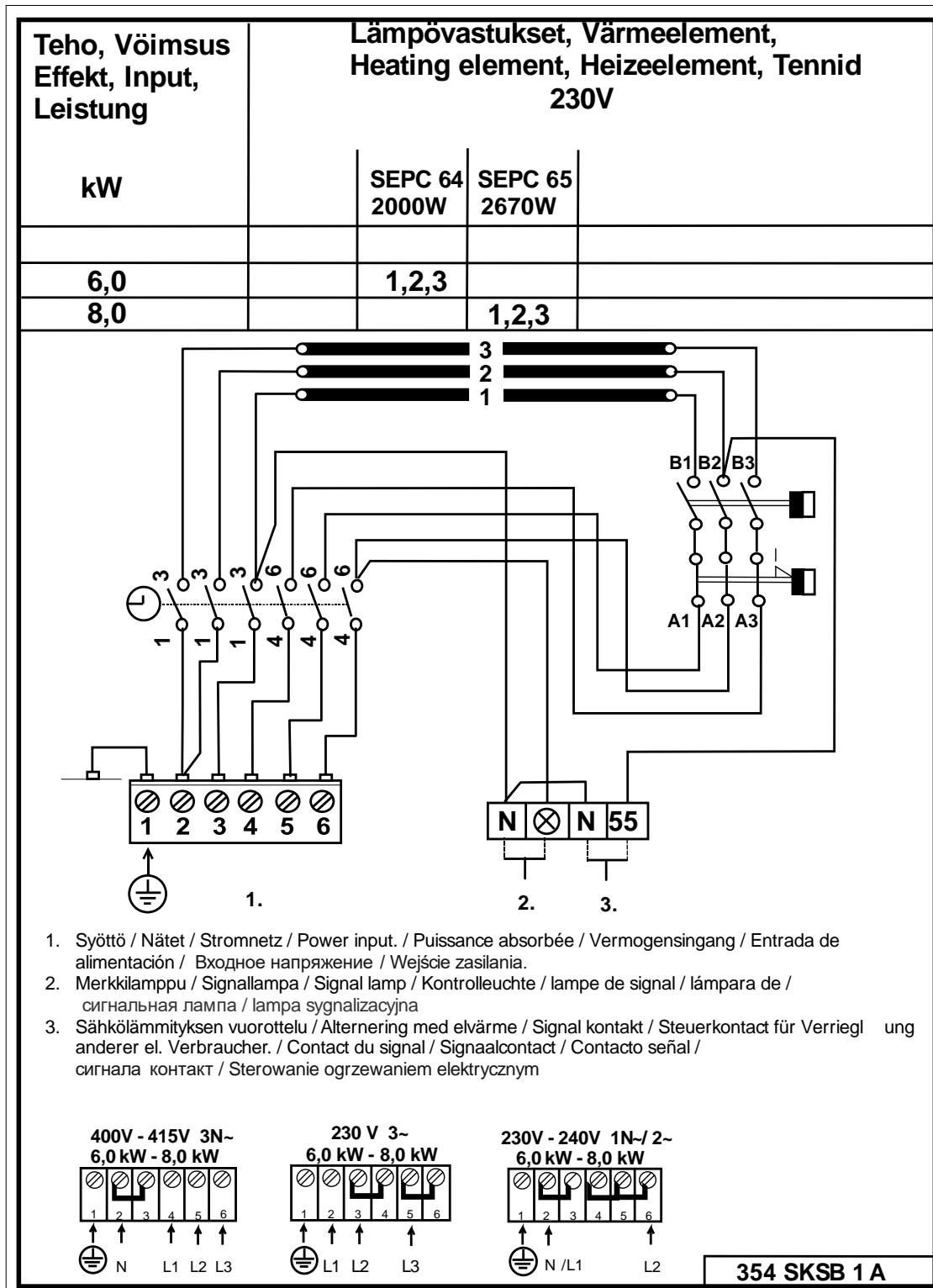

Bild 4 Kopplingsschema

3. Reservdelslista till Hanko STJ - aggregat

Del	Produktnummer	Produktnamn	Hanko 60 STJ	Hanko 80 STJ
1	5509053	Klocka OYKF 1	1	1
2	5408013	Termostat OLCH 1	1	1
3	7812550	Nätanslutning NLWD 1-1	1	1
4	7712000	Dragavlastare NKWA 1	1	1
5	7309531	Vred YWWA 6-1	2	2
6	4316222	Motstånd SEPC 63 1500W/230V		
7	4316221	Motstånd SEPC 64 2000W/230V	3	
8	4316220	Motstånd SEPC 65 2670W/230V		3
9	7513002	Stjärnskrub M5 x 10	3	3

Tabell 3 Hanko STJ reservdelar

4. ROHS

Anvisningar för miljöskydd

Denna produkt får inte kastas med vanliga hushållssopor när den inte längre används. Istället ska den levereras till en återvinningsplats för elektriska och elektroniska apparater.

Symbolen på produkten, handboken eller förpackningen refererar till detta.

De olika materialen kan återvinnas enligt märkningen på dem. Genom att återanvända, nyttja materialen eller på annat sätt återanvända utsletten utrustning, bidrar du till att skydda vår miljö. Produkten returneras till återvinningscentralen utan bastosten och eventuell täljstensmantel.

Vänligen kontakta de kommunala myndigheterna för att ta reda på var du hittar närmaste återvinningsplats.

helo

Finnish Sauna Perfection

Product Manual **Hanko STJ**

ELECTRIC SAUNA HEATER:

1702-60-171809
1702-80-171809

Contents

1.	Instructions for use of the sauna heater	3
1.1	Check before taking a sauna bath	3
1.2	Operation of the sauna heater controls	3
1.3	Information for users	3
1.4	Sauna room	3
2.	Recommended sauna room ventilation	4
2.1	Heating the sauna	4
2.2	Sauna heater stone	5
2.3	Sauna heater controls	6
2.3.1	Timer	6
2.3.2	Thermostat	6
2.4	Electric heating toggle	6
2.5	If the sauna heater will not heat up	6
2.6	Preparing for sauna heater installation	7
2.7	Helo Qlick-Fix heater installation	7
2.7.1	Sauna heater safety clearances	8
2.8	Connection of the sauna heater to the mains	9
2.9	Electric heating toggle	9
2.10	Location for the connection box	10
2.11	Moving the heater controls from one side to the other	10
2.12	Wiring diagram	11
3.	Spare parts for the Hanko STJ-electric sauna heater	12
4.	ROHS	12

Images and Tables

Image 1	Recommended sauna room ventilation	4
Image 2	Safety distances, dimensions minimum dimensions (mm)	8
image 3	Locating the connection box for connection cable in the sauna room	10
Image 4	Viring diagram	11
Table 1	Safety clearances	8
Table 2	Cable and Fuse	9
Table 3	Hanko STJ spare parts	12

1. Instructions for use of the sauna heater

1.1 Check before taking a sauna bath

1. The sauna room is suitable for taking a sauna bath.
2. The door and the window are closed.
3. The sauna heater is topped with stones that comply with the manufacturer's recommendations, the heating elements are covered with stones, and the stones are piled sparsely.

NOTE: Structural clay tiles are not allowed.

1.2 Operation of the sauna heater controls

Set the heater's thermostat to the desired temperature. You can find the ideal temperature for taking a sauna bath by first turning the thermostat to the maximum. Once the sauna room is warm enough, simply turn the thermostat control backwards, i.e. counter-clockwise, until the heating elements turn off (you can hear a clicking sound). You can fine-tune the temperature by slightly turning the thermostat knob in either direction.

The sauna heater operates with a 12-hour timer.

The timer is operated by turning the timer knob clockwise from the 0 position.

In the 0 position, the power is off and the sauna heater is not on.

In the 0–3 hours zone, heating elements will turn on and the sauna heater is warm for the selected period of time.

In the 1–9 hours zone, you can preset the time after which the sauna heater will turn on. For example, by turning the knob at 6, the sauna heater will turn on after six hours and stay warm for Three hours unless the timer is turned to 0 position earlier.

Pleasant, smooth sauna bath temperature is about 70 °C.

Rearrange the sauna stones at least once a year and replace any weathered stones. This enhances air circulation between the stones, which extends the useful life of the thermal resistors.

If you encounter any problems, please contact the manufacturer's warranty service shop.

For additional information about enjoying a sauna bath, please visit our website at

www.tylohelco.com

1.3 Information for users

This appliance may not be used by children aged less than eight years, by persons with reduced physical, sensory or mental capabilities, or by persons lacking experience and knowledge regarding its operation only if such have been given instructions on the safe use of the device and the risks involved. Children must not be allowed to play with the appliance or to clean and service it without supervision. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Sauna room

The walls and ceiling of a sauna room should be thermally well insulated. All surfaces that store heat, such as tiled and plastered surfaces must be insulated. It is recommended to use wooden panel cladding inside the sauna room. If there are heat storing elements in the sauna room, such as decorative stone, glass etc., note that these elements may extend the pre-heating period even though the sauna room is otherwise well insulated (see page 7, section 2,6).

2. Recommended sauna room ventilation

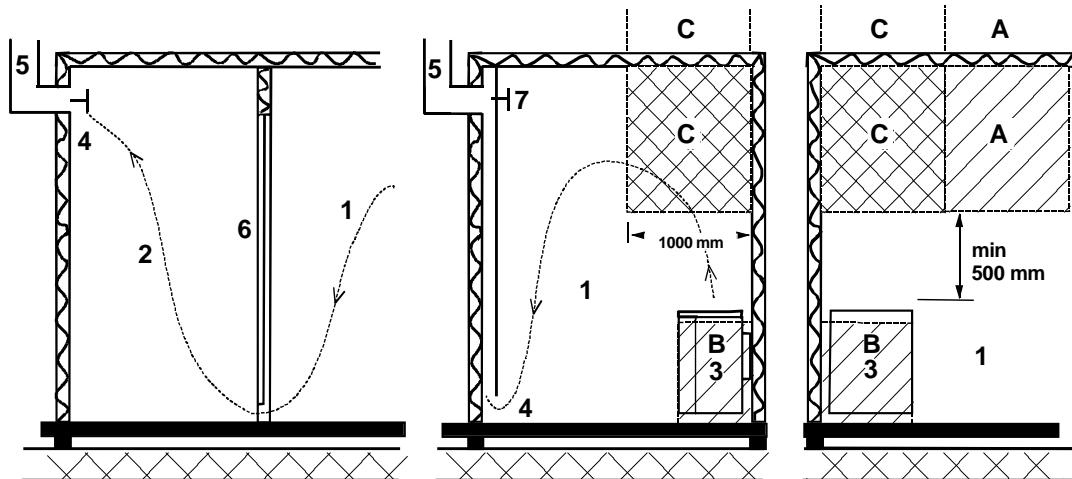

Image 1 Recommended sauna room ventilation

1. Sauna room	3. Electric sauna heater	5. Exhaust flue or channel
2. Washroom	4. Exhaust valve	6. Door to the sauna room
7. A ventilation valve can be installed here to be kept closed while the sauna is heated and during bathing.		

Inlet vent can be positioned in the A zone. Make sure the incoming fresh air will not interfere with (i.e. cool down) the sauna heater's thermostat near the ceiling.

The B zone serves as the incoming air zone, if the sauna room isn't fitted with forced ventilation. In this case, the exhaust valve is installed min 1m higher than the inlet valve.

DO NOT INSTALL INLET VALVE WITHIN ZONE C, IF THE SAUNA HEATER'S CONTROL THERMOSTAT IS LOCATED AT THE SAME ZONE.

2.1 Heating the sauna

Before turning the sauna heater on, make sure the sauna room is suitable for taking a sauna bath. When heated for the first time, the sauna heater may emit some odour. If you detect any odour while the sauna heater warms up, disconnect the sauna heater briefly, and air the room. Then turn the sauna heater back on.

The sauna heater is turned on by twisting the timer knob, and the temperature is adjusted from the thermostat knob.

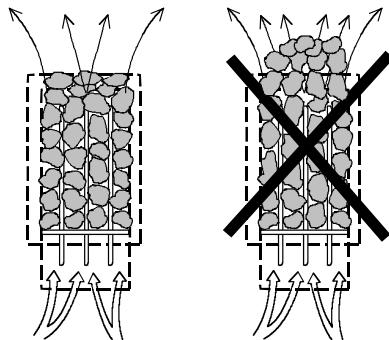
You should turn the sauna heater on roughly an hour before you plan to take a sauna bath, so that the stones have time to heat up properly and the air warms up evenly in the sauna room.

Do not put any objects on the sauna heater. Do not dry clothes on the sauna heater or anywhere in its vicinity.

2.2 Sauna heater stone

Quality stones meet the following requirements:

- Sauna stones should withstand heat and heat variation caused by vaporisation of the water thrown on the stones.
- Stones should be rinsed before use in order to avoid odour and dust.
- Sauna stones should have an uneven surface to supply a larger surface for the water to evaporate from.
- Sauna stones should be large enough, measuring about 50–100 mm to allow good ventilation between the stones. This extends the useful life of the heating elements.
- Sauna stones should be piled sparsely in order to enhance ventilation between the stones. Do not bend the heating elements together or against the frame.
- Rearrange the stones regularly (at least once a year) and replace small and broken stones with new, larger stones.
- Stones are piled so that they cover the heating elements. Do not, however, pile a large heap of stones on the heating elements. For a sufficient amount of stones refer to Table 1 on page 8. Any small stones in the package of stones must not be piled on the sauna heater.
- The warranty does not cover defects resulting from poor ventilation caused by small and tightly packed stones.
- Structural clay tiles are not allowed. They may cause damage to the sauna heater that will not be covered by the warranty.
- Do not use soapstone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- Do not use lava stone as sauna rocks. Any damages resulting from this will not be covered by the stove warranty.
- **DO NOT USE THE HEATER WITHOUT STONES.**

2.3 Sauna heater controls

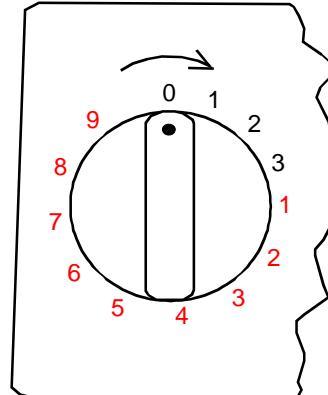
2.3.1 Timer

The sauna heater is controlled by operating a 12-hour timer with three operating zones. The timer is set by twisting the knob clockwise until the desired operating zone is reached. When operating, the timer gradually travels counter-clockwise towards the zero position.

1. 0 position. The sauna heater is not on.
2. Operating zone 1–3 hours. Set on this zone, the sauna heater heats up at full power while the sauna thermostat controls the temperature.
3. Preset zone 1–9 hours. Set on this zone, the sauna heater can be preset to turn on after a certain period of time. The heating elements will not heat up when the timer is within this zone.

Before turning the sauna heater on, make sure the sauna room is suitable for taking a sauna bath.

The timer operates better if it is first turned further than the desired time and then turned back to the desired time. If the switch has not travelled back to 0 position after finishing bathing, turn it to 0 manually.

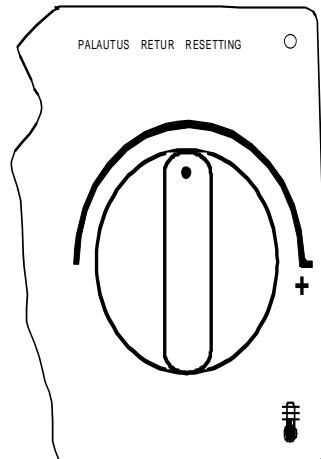
2.3.2 Thermostat

The thermostat knob is next to the timer knob. The further right (clockwise) the timer is switched, the higher the temperature will rise in the sauna room. The best way to find the ideal temperature is to first turn the thermostat fully on the right and let the temperature rise to the desired temperature.

Subsequently, turn the thermostat knob slowly counter-clockwise until you hear a gentle clicking sound. If you want to readjust the temperature, turn the thermostat gradually until the temperature is ideal.

The thermostat will not operate correctly if the stones are piled too densely or they are too small. Please refer to section "Sauna heater stones" on page 5.

The thermostat has an integrated temperature limiter with a reset switch next to the thermostat knob.

2.4 Electric heating toggle

Electric heating toggle applies to homes with an electric heating system.

The sauna heater thermostat also controls the heating toggle. In other words, home heating turns on once the sauna thermostat cuts power off the sauna heater.

2.5 If the sauna heater will not heat up

If the sauna heater will not heat up, please check that:

1. The power is on; And the heater main switch is in position I (close to the thermostat dial)
2. The timer is on the heating zone (operating zone);
3. The thermostat is switched to a temperature that is higher than the current temperature of the sauna room;
4. The front fuses of the sauna heater are intact;
5. The timer is not stuck. Make sure the knob doesn't chafe against the base; there should be min 1mm gap between the knob and the base.

If the sauna heater has been exposed to freezing conditions, the temperature limiter may have gone off. The limiter is reset by pressing the reset switch. Note that the limiter does not work until the temperature has risen to approx. -5°C. If the sauna heater still fails to work, please contact an authorised service for repair.

THE PERSON INSTALLING THE SAUNA HEATER SHOULD LEAVE THESE INSTRUCTIONS AT THE PREMISES FOR THE FUTURE USER.

2.6 Preparing for sauna heater installation

Check the following before installing the sauna heater:

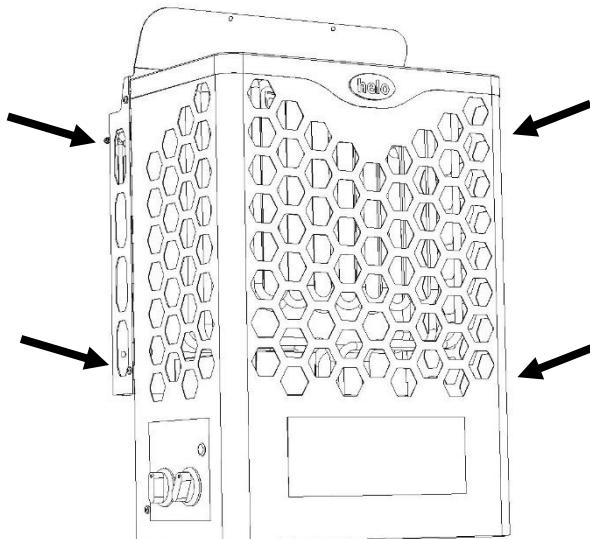
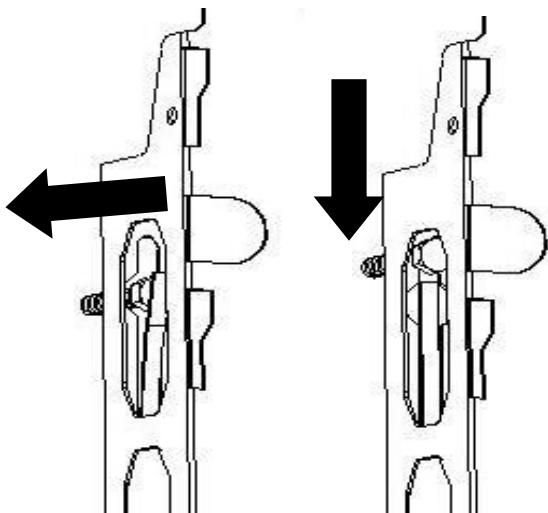
1. The ratio of the heater's input (kW) and the sauna room's volume (m^3). Volume/input recommendations are presented in Table 1 on page 8. The minimum and maximum volumes must not be exceeded.
2. The sauna room ceiling must be min 1900 mm high.
3. Uninsulated and masonry stone walls extend the preheating time. Each square metre of plastered ceiling or wall surface adds 1.2 m^3 to the sauna room's volume.
4. Check page 9. Table 2 section for a suitable fuse size (A) and the correct diameter of the power supply cable (mm^2) for the sauna heater in question.
5. Conform to the specified safety clearance around the sauna heater. There should be enough room around the sauna heater for maintenance purposes, a doorway etc.

2.7 Helo Qlick-Fix heater installation

Install the heater in the sauna in accordance with the safety distances in **table 1 on page 8**. A thin panel is not enough as a mounting base, the mounting base must be reinforced with a board behind the panel. **Table 1 on page 8** gives the minimum distances that must be observed, even if the wall material is a non-combustible material.

Walls or ceilings must not be clad with fibre-reinforced plaster board or other light-weight cladding, because they may cause a fire hazard.

Only one heater may be installed in the sauna.

See table 1 for minimum safety distance to wall B and floor J. Use mounting paper to locate the holes. Drill a 3.5mm pilot hole in the panel and fasten

6 x 40 mm mounting screws (2 pcs) to the wall. Leave a gap between the screw head and the wall 1-2 mm. Install the heater by pushing it into place through the holes and lowering. The tongues lock the heater, preventing lifting without a tool.

When performing maintenance, the heater can be removed from the wall mount if necessary by unscrewing the 4 screws on the sides.

NOTE! Stones must be removed before the heater is removed. Slide the heater upward and pull it outward. Reinstall in the reverse order. Press into the slots, lower and tighten the screws.

2.7.1 Sauna heater safety clearances

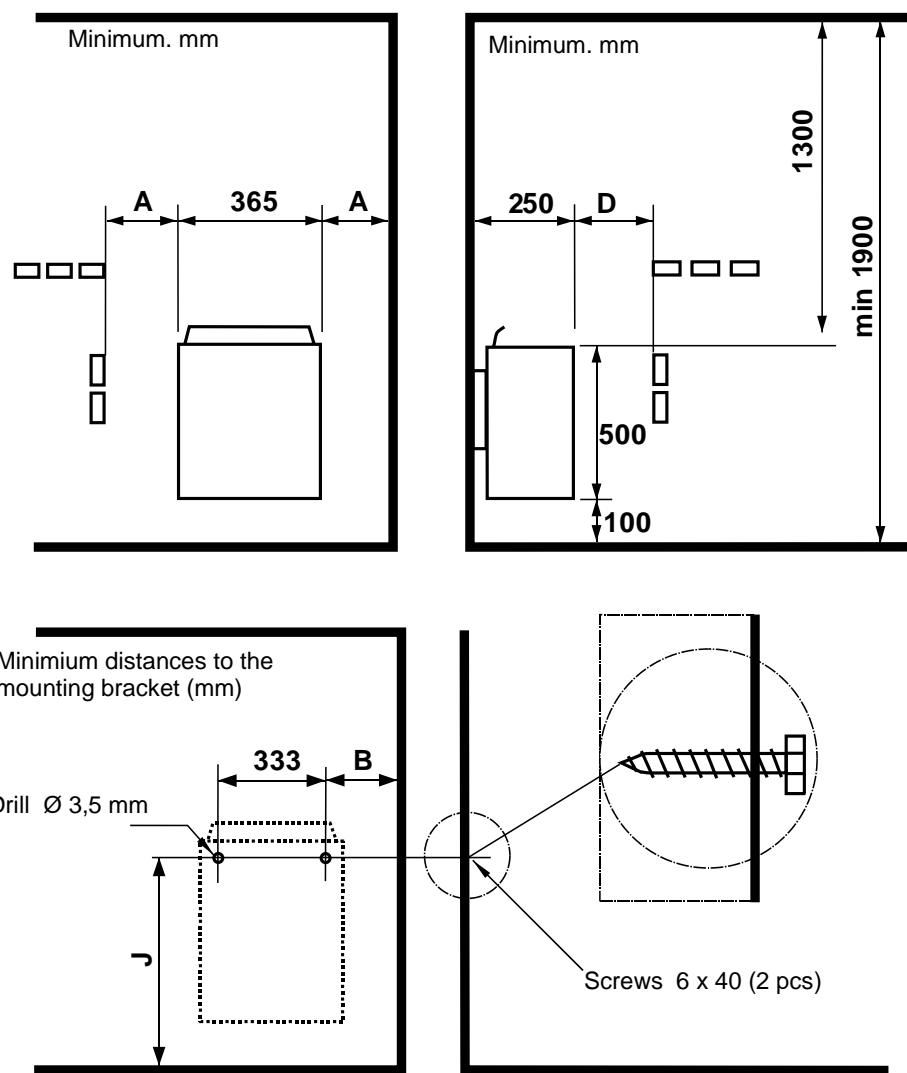

Image 2 Safety distances, dimensions minimum dimensions (mm)

Effect	Saunaroom	Minimum distance to		Minimum distance to wall bracket	Stone
		Side wall A mm	In front of D mm		
kW	Volume m ³				
6,0	5 – 9	70	100	85	545
8,0	8 – 12	100	150	115	32

Table 1 Safety clearances

2.8 Connection of the sauna heater to the mains

The sauna heater must be connected to the mains by a qualified electrician and in compliance with current regulations. Sauna heater is connected with a semi-permanent connection. Use H07RN-F (60245 IEC 66) cables or a corresponding type. Other output cables (signal lamp, electric heating toggle) must also adhere to these recommendations. Do not use PVC insulated cable as a connection cable for the sauna heater.

A multipolar (e.g. 7-pole) cable is allowed, if the voltage is the same. In the absence of a separate control current fuse, the diameter of all cables must be the same, i.e. in accordance with the front fuse.

The connecting box on the sauna wall should be located within the minimum safety clearance specified for the sauna heater. The maximum height for the connection box is 500 mm from the floor

Image 3 page 10 If the connection box is located at 500 mm distance from the heater, the maximum height is 1000 mm from the floor

Sauna heater insulation resistance:

The sauna heater heating elements may absorb moisture from air, e.g. during storage. This may cause leakage currents. The moisture will be gone after a few heating sessions. Do not connect the heater power supply through a ground fault interrupter.

Adhere to the effective electrical safety regulation when installing the sauna heater.

Power kW	Power supply cable H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V – 415V 3N~	Fuse A	Power supply cable H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Fuse A	Power supply cable H07RN-F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V – 240V 1N~ / 2~	Fuse A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Table 2 Cable and Fuse

2.9 Electric heating toggle

Electric heating toggle applies to homes with an electric heating system.

Sauna heater has connections (marked N-55) for controlling the electric heating toggle. Connectors N-55 and the heating elements are simultaneously live (230V). The sauna heater thermostat also controls the heating toggle. In other words, home heating turns on once the sauna thermostat cuts power off the sauna heater.

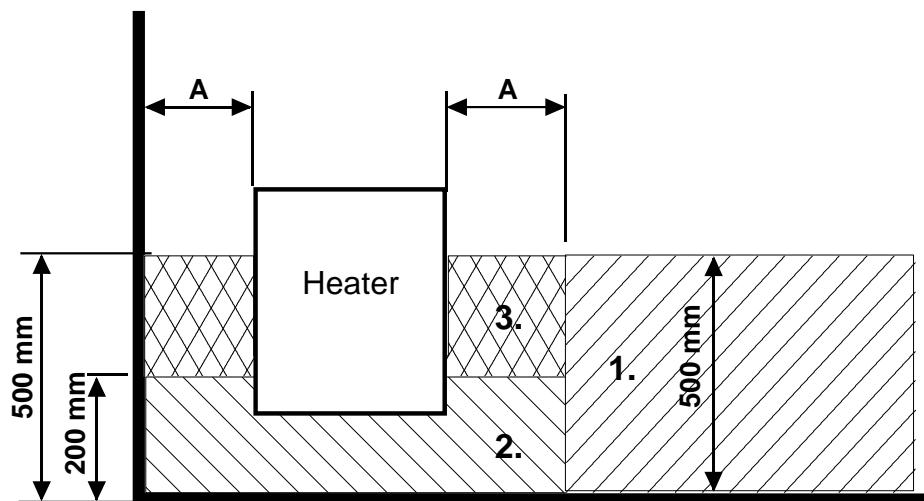

image 3 Locating the connection box for connection cable in the sauna room

2.10 Location for the connection box

A = Specified minimum safety clearance

1. Recommended location for the connection box
2. Silumin box recommended in this area.
3. This area should be avoided. Always use a silumin box.

In other areas, use a heat-resisting box (T 125 °C) and heat-resisting cables (T 170 °C). The connection box must be clear of obstacles. When installing the connection box to zones 2 or 3, refer to the instructions and regulations of the local energy supplier.

2.11 Moving the heater controls from one side to the other

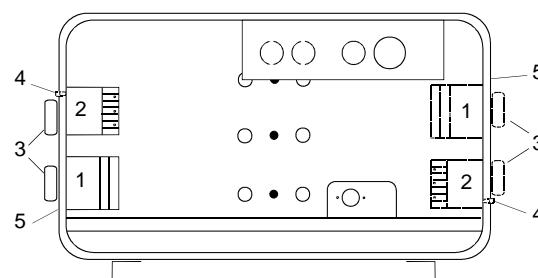
By default, the thermostat and the timer switch are located on the left hand side of the heater when viewed from the front. They can be moved to the other side, if necessary.

The work may only be carried out by a qualified electrician.
1. Turn the heater upside down. Unfasten the bottom plate.

2. Pull off the dials for the thermostat and the timer switch. Unfasten the two screws in the thermostat and timer switch frame. Remove the plastic covers for the electric box and the outer shell from the back. Move the thermostat, the timer switch and their frame to the other side and refasten using two screws. Insert the plastic covers in the now empty holes.

Push the thermostat and timer switch dials back into place. NOTE! Leave a minimum of 1 mm between the dial and the heater outer shell.

3. Fasten the bottom plate, install the heater and check that it works.

1. Thermostat
2. Timer switch
3. Dial
4. Temperature limiter reset
5. Outer shell of the heater

2.12 Wiring diagram

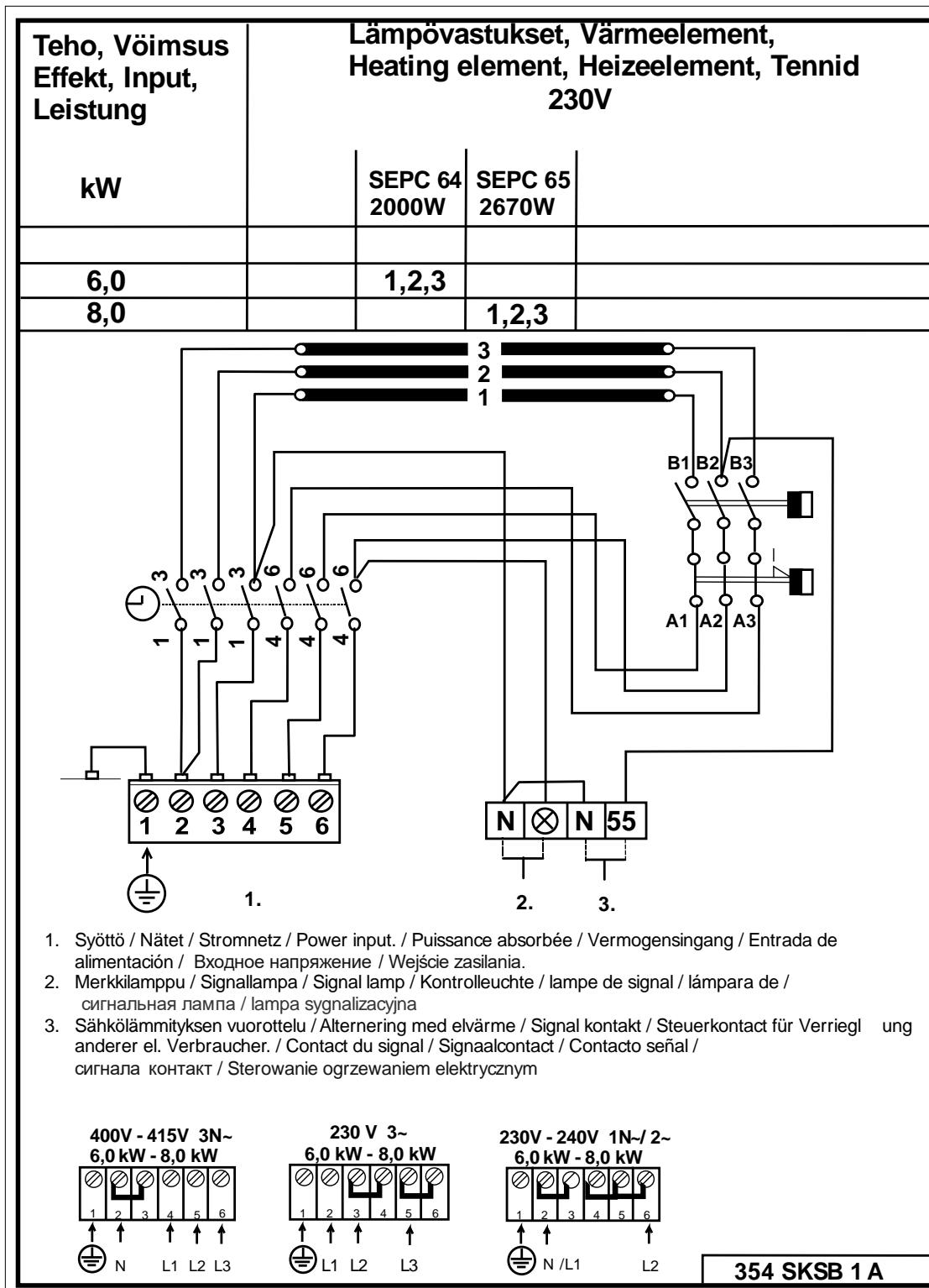

Image 4 Viring diagram

3. Spare parts for the Hanko STJ-electric sauna heater

Part	Product number	Product title	Hanko 60 STJ	Hanko 80 STJ
1	5509053	Clock OYKF 1	1	1
2	5408013	Thermostat OLCH 1	1	1
3	7812550	Mains connector NLWD 1-1	1	1
4	7712000	Cable clamp NKWA 1	1	1
5	7309531	Knob YWWA 6-1	2	2
6	4316222	Heating element SEPC 63 1500W/230V		
7	4316221	Heating element SEPC 64 2000W/230V	3	
8	4316220	Herating element SEPC 65 2670W/230V		3
9	7513002	Philips screw M5 x 10	3	3

Table 3 Hanko STJ spare parts

4. ROHS

Instructions for environmental protection

This product must not be disposed with normal household waste at the end of its life cycle. Instead, it should be delivered to a collecting place for the recycling of electrical and electronic devices.

The symbol on the product, the instruction manual or the package refers to this.

The materials can be recycled according to the markings on them. By reusing, utilising the materials or by otherwise reusing old equipment, you make an important contribution for the protection of our environment. Please note that the product is returned to the recycling centre without any sauna rocks and soapstone cover.

Please contact the municipal administration with enquiries concerning the recycling place.

helo

Finnish Sauna Perfection

Produkthandbuch **Hanko STJ**

ELEKTRISCHES SAUNAHEIZGERÄT:

1702-60-171809
1702-80-171809

Inhalt	Seite
1. Schnellanleitung zur Verwendung des Saunaheizgeräts	3
1.1 Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden	3
1.2 Bedienung des Saunaheizgeräts	3
1.3 Informationen für Benutzer	3
1.4 Saunaraum	3
2. Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
2.1 Beheizen der Sauna	4
2.2 Saunasteine	5
2.3 Bedienelemente des Saunaheizgeräts	6
2.3.1 Zeitschalter	6
2.3.2 Thermostat	6
2.4 Schalter für Elektroheizung	6
2.5 Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt	6
2.6 Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts	7
2.7 Installation des Helo Qlick-Fix Saunaofens	7
2.7.1 Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät	8
2.8 Netzanschluss des Heizgeräts	9
2.9 Schalter für Elektroheizung	9
2.10 Lage der Anschlussdose	10
2.11 Heizgerätbedienelemente von einer auf die andere Seite wechseln	10
2.12 Schaltdiagramm	11
3. Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Hanko STJ	12
4. ROHS	12

Abbildungen und Tabellen

Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums	4
Abbildung 2 Sicherheitsabstände	8
Abbildung 3 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum	10
Abbildung 4 Schaltdiagramm	11
Tabelle 1 Sicherheitsabstände	8
Tabelle 2 Kabel und Sicherung	9
Tabelle 3. Hanko STJ-Ersatzteile	12

1. Schnellanleitung zur Verwendung des Saunaheizgeräts

1.1 Vor jedem Saunagang müssen folgende Punkte überprüft werden

1. Die Räumlichkeit eignet sich zur Verwendung als Saunaraum.
2. Tür und Fenster sind geschlossen.
3. Die Steine auf dem Saunaheizgerät entsprechen den Herstellerempfehlungen, die Heizelemente sind mit Steinen bedeckt und die Steine sind nicht zu dicht aufgeschichtet.

HINWEIS: Ziegelsteine dürfen nicht verwendet werden.

1.2 Bedienung des Saunaheizgeräts

Stellen Sie den Hauptschalter auf Position I (beim Thermostatregler).

Stellen Sie den Heizthermostat auf die gewünschte Temperatur ein. Ermitteln Sie die für den Saunabetrieb ideale Temperatur, indem Sie den Thermostat zunächst auf die höchste Stufe einstellen. Sobald die Sauna warm genug ist, drehen Sie den Thermostatregler einfach zurück, d. h. gegen den Uhrzeigersinn, bis sich das Heizelement ausschaltet (Sie hören ein Klicken). Sie können die Feineinstellung der Temperatur vornehmen, indem Sie den Thermostatregler entweder etwas vor- oder zurückdrehen.

Das Saunaheizgerät ist mit einem 12-Stunden-Zeitschalter ausgestattet.

Schalten Sie diesen ein, indem Sie den Drehschalter von der Position 0 im Uhrzeigersinn drehen. In der Position 0 ist das Saunaheizgerät ausgeschaltet.

Im Bereich 0 bis 3 Stunden werden die Heizelemente eingeschaltet. Die Sauna wird für den eingestellten Zeitraum beheizt.

Im Bereich 1 bis 9 Stunden können Sie eine Zeit einstellen, nach der sich das Saunaheizgerät automatisch einschaltet. Wenn Sie den Schalter beispielsweise auf 6 drehen, schaltet sich das Saunaheizgerät nach 6 Stunden ein und wird drei Stunden beheizt, es sei denn, der Zeitschalter wird vor Ablauf dieses Zeitraums auf die Position 0 gedreht.

Eine angenehme Saunatemperatur liegt bei 70 °C.

Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie Steine, die Alterungserscheinungen zeigen. Dies verbessert die Luftzirkulation zwischen den Steinen und verlängert die Lebensdauer der Thermowiderstände.

Sollten Probleme auftreten, wenden Sie sich bitte an die Service- und Garantieabteilung des Herstellers. Eine Liste der Service- und Garantieabteilungen ist im Lieferumfang enthalten.

Weitere Informationen rund um das Thema Sauna finden Sie auf unserer Website www.tylohelo.com

1.3 Informationen für Benutzer

Diese Anwendung darf nicht von Kindern unter acht (8) Jahren und von Personen mit eingeschränkten physischen, sensorischen oder geistigen Fähigkeiten verwendet werden bzw. darf die Anwendung von Personen ohne Kenntnisse und Erfahrung in Bezug auf den Betrieb des Geräts nur dann verwendet werden, wenn sie vorher in den sicheren Gebrauch des Geräts und den damit verbundenen Risiken eingewiesen worden sind. Kinder dürfen nur unter Aufsicht von Erwachsenen mit der Anwendung spielen bzw. daran Wartungs- und Reinigungstätigkeiten durchführen (7.12 EN 60335-1:2012).

1.4 Saunaraum

Wände und Decken des Saunaraums sollten über eine gute Wärmeisolierung verfügen. Alle Oberflächen, die Hitze speichern können, etwa Fliesen und verputzte Flächen, müssen isoliert sein. Idealerweise verfügt der Saunaraum über eine Holzverkleidung. Wärmespeichernde Gegenstände im Saunaraum (z. B. aus Stein oder Glas) können die Aufheizzeit der Sauna verlängern, auch wenn der Saunaraum ansonsten gut isoliert ist (siehe Seite 7, Abschnitt 2.6).

2. Empfohlene Belüftung des Saunaraums

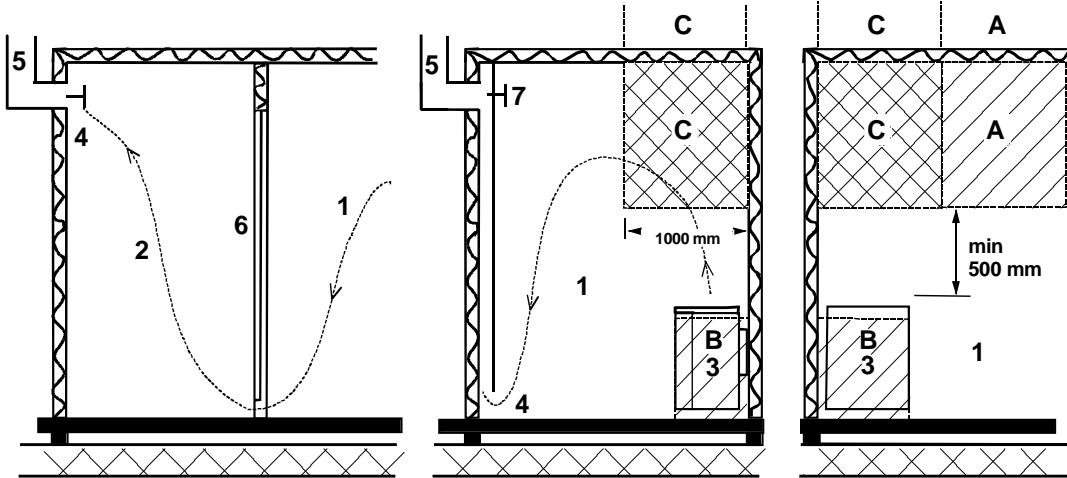

Abbildung 1 Empfohlene Belüftung des Saunaraums

1. Saunaraum	3. Elektrisches Saunaheizgerät	5. Abluftkanal
2. Waschraum	4. Ablassventil	6. Tür zum Saunaraum
7. Hier kann auch ein Lüftungsventil eingebaut werden, das während des Aufheizens und Betriebs der Sauna geschlossen ist.		

Der Frischluftzugang kann in Bereich A gelegt werden. Stellen Sie sicher, dass das in der Nähe der Decke angebrachte Sensorsensorlement des Saunaheizgeräts nicht durch die eintretende Frischluft abgekühlt wird.

Verfügt der Saunaraum nicht über ein mechanisches Belüftungssystem, erfolgt der Frischluftzugang im Bereich B. In diesem Fall sollte das Ablassventil mindestens 1 m höher als das Eintrittsventil angebracht werden.

INSTALLIEREN SIE DAS EINTRITTSVENTIL NICHT IM BEREICH C, FALLS SICH DORT AUCH DAS SENSORELEMENT DES HEIZGERÄTS BEFINDET.

2.1 Beheizen der Sauna

Vergewissern Sie sich vor dem Einschalten des Heizergeräts, dass die Räumlichkeit, in der sich das Gerät befindet, als Saunaraum geeignet ist. Beim ersten Aufheizen kann das Saunaheizgerät möglicherweise einen Geruch ausströmen. Falls Sie einen Geruch bemerken, sollten Sie das Saunaheizgerät kurz von der Stromversorgung trennen und den Raum lüften. Schalten Sie dann das Saunaheizgerät erneut ein.

Das Saunaheizgerät wird durch Drehen des Zeitschalters eingeschaltet. Die Temperatur wird mithilfe des Thermostatreglers eingestellt.

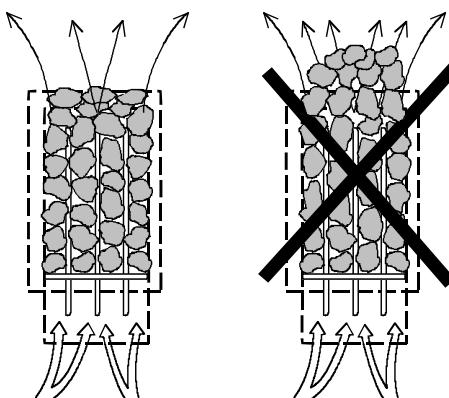
Das Aufheizen der Sauna sollte etwa eine Stunde vor dem Saunagang beginnen, damit sich die Steine ausreichend erhitzen können und eine gleichmäßige Wärmeverteilung im Raum gewährleistet ist.

Legen Sie keine Gegenstände auf das Saunaheizgerät. Trocknen Sie keine Kleidung auf dem Heizergerät oder in seiner unmittelbaren Nähe.

2.2 Saunasteine

Qualitativ hochwertige Steine sollten die folgenden Anforderungen erfüllen:

- Sie sind hitzebeständig sowie resistent gegen Temperaturschwankungen, die durch Verdampfen des auf die Steine geschütteten Wassers entstehen.
- Die Heizsteine sollten vor der Verwendung gespült werden, um Gerüche und Staubbildung zu vermeiden.
- Heizsteine sind ungleichmäßig geformt, um eine größere Verdampfungsfläche zu erzielen.
- Heizsteine sollten zwischen 50 und 100 mm Durchmesser aufweisen, um eine ausreichende Luftzirkulation zwischen den einzelnen Steinen zu ermöglichen. Dies verlängert die Lebensdauer der Heizelemente.
- Die Anzahl der Heizsteine darf nicht zu groß sein, damit eine ausreichende Luftzirkulation möglich ist. Heizelemente dürfen nicht gegeneinander oder gegen den Rahmen gebogen werden.
- Schichten Sie die Steine mindestens einmal jährlich neu auf und ersetzen Sie zu kleine Steine oder Bruchstücke durch neue Steine ausreichender Größe.
- Die Steine werden so aufgeschichtet, dass sie die Heizelemente abdecken. Es sollte jedoch keine zu große Anzahl von Steinen auf die Heizelemente geschichtet werden. Informationen zur empfohlenen Menge der Steine finden Sie auf Seite 8 (Tabelle 1). Zu kleine Steine dürfen nicht in das Saunaheizgerät gefüllt werden.
- Die Garantie gilt nicht für Schäden durch mangelhafte Luftzirkulation, die durch zu kleine oder zu eng gepackte Steine entsteht.
- Ziegelsteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Lavasteine dürfen nicht verwendet werden. Sie können Schäden am Heizgerät hervorrufen, die nicht durch die Garantie abgedeckt sind.
- Verwenden Sie keinen Speckstein als Saunasteine. Die Garantie deckt keine Schäden ab, die durch die Verwendung von Speckstein entstehen.
- **DAS HEIZGERÄT NIEMALS OHNE STEINE VERWENDEN!**

2.3 Bedienelemente des Saunaheizgeräts

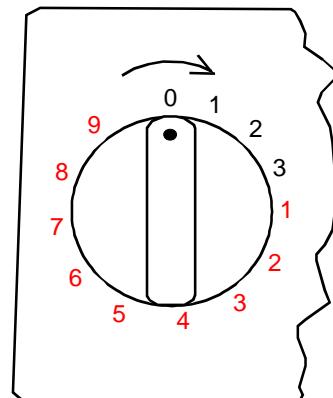
2.3.1 Zeitschalter

Das Saunaheizgerät wird durch einen 12-Stunden-Zeitschalter mit drei Einstellbereichen gesteuert. Der Zeitschalter wird eingestellt, indem Sie den Drehschalter im Uhrzeigersinn auf die gewünschte Betriebsstufe stellen. Der Zeitschalter dreht sich dann während des Betriebs wieder langsam zurück in die Position 0.

1. Position 0. Das Saunaheizgerät ist ausgeschaltet.
2. Betriebsbereich 1 bis 3 Stunden. In diesem Bereich wird das Saunaheizgerät voll aufgeheizt. Der Thermostat regelt die Temperatur.
3. Voreinstellungsbereich 1 bis 9 Stunden. In diesem Bereich wird das Saunaheizgerät nach einer bestimmten Zeit eingeschaltet. Die Heizelemente werden nicht aufgeheizt, wenn der Zeitschalter in diesem Bereich eingestellt ist.

Vergewissern Sie sich vor dem Einschalten des Heizeräts, dass die Räumlichkeit, in der sich das Gerät befindet, als Saunaraum geeignet ist.

Es wird empfohlen, den Zeitschalter zunächst etwas höher als die gewünschte Zeit einzustellen und dann zurückzudrehen. Wenn sich der Schalter nach dem Saunagang nicht in die Position 0 zurückdreht, drehen Sie den Schalter manuell auf 0 zurück.

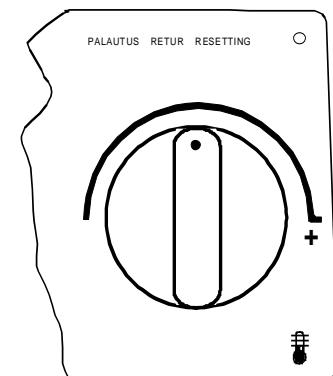

2.3.2 Thermostat

Der Thermostatregler befindet sich neben dem Zeitschalter. Je weiter nach rechts (im Uhrzeigersinn) der Regler gedreht wurde, desto höher steigt die Temperatur im Saunaraum an. Die ideale Temperatur ermitteln Sie am besten, indem Sie den Thermostatregler zunächst ganz nach rechts drehen und warten, bis die Temperatur den gewünschten Wert erreicht hat. Danach drehen Sie den Thermostatregler gegen den Uhrzeigersinn, bis Sie ein leises Klicken hören. Wenn Sie die Temperatur noch einmal anpassen möchten, drehen Sie den Regler langsam, bis die ideale Temperatur erreicht ist.

Zu dicht aufgeschichtete oder zu kleine Steine beeinträchtigen die Funktionsweise des Thermostats. Informationen hierzu finden Sie im Abschnitt „Saunasteine“ auf Seite 5.

Der Thermostat verfügt über einen integrierten Temperaturbegrenzer mit einem Reset-Schalter, der sich neben dem Thermostatregler befindet.

2.4 Schalter für Elektroheizung

Dieser Schalter kann in Gebäuden mit Elektroheizung eingesetzt werden.

Der Thermostat des Saunaheizgeräts steuert auch den Schalter für die Elektroheizung. Mit anderen Worten, die Hauptheizung wird eingeschaltet, sobald der Saunathermostat das Saunaheizgerät abschaltet.

2.5 Falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt

Prüfen Sie folgende Punkte, falls das Saunaheizgerät sich nicht aufheizt:

1. Ist die Stromversorgung unterbrochen? Ist der Hauptschalter auf Position I (beim Thermostatregler) gestellt?
2. Ist der Zeitschalter auf die Heizstufe (Betriebsstufe) eingestellt?
3. Ist der Thermostatregler auf eine Temperatur eingestellt, die höher ist als die aktuelle Temperatur im Saunaraum?
4. Sind die Hauptsicherungen des Geräts intakt?
5. Klemmt der Zeitschalter? Vergewissern Sie sich, dass der Schalter nicht am Gehäuse schleift. Zwischen Drehschalter und Gehäuse sollte ein Abstand von mindestens 1 mm liegen.

Wenn das Saunaheizgerät Temperaturen unter dem Gefrierpunkt ausgesetzt war, hat sich u. U. der Temperaturbegrenzer abgeschaltet. Der Temperaturbegrenzer kann durch Drücken des Reset-Schalters wieder eingeschaltet werden. Beachten Sie, dass der Temperaturbegrenzer erst bei einer Temperatur von ca. -5 °C funktioniert. Wenn das Saunaheizgerät nach wie vor nicht funktioniert, wenden Sie sich an einen autorisierten Servicepartner.

DIESE INSTALLATIONSANLEITUNG SOLLTE AM INSTALLATIONSORT DES SAUNAHEIZGERÄTS AUFBEWAHRT WERDEN, DAMIT SPÄTER BEI BEDARF DARAUF ZURÜCKGEGRIFFEN WERDEN KANN.

2.6 Vorbereitungen für die Installation des Saunaheizgeräts

Prüfen Sie vor der Installation des Saunaheizgeräts die folgenden Punkte:

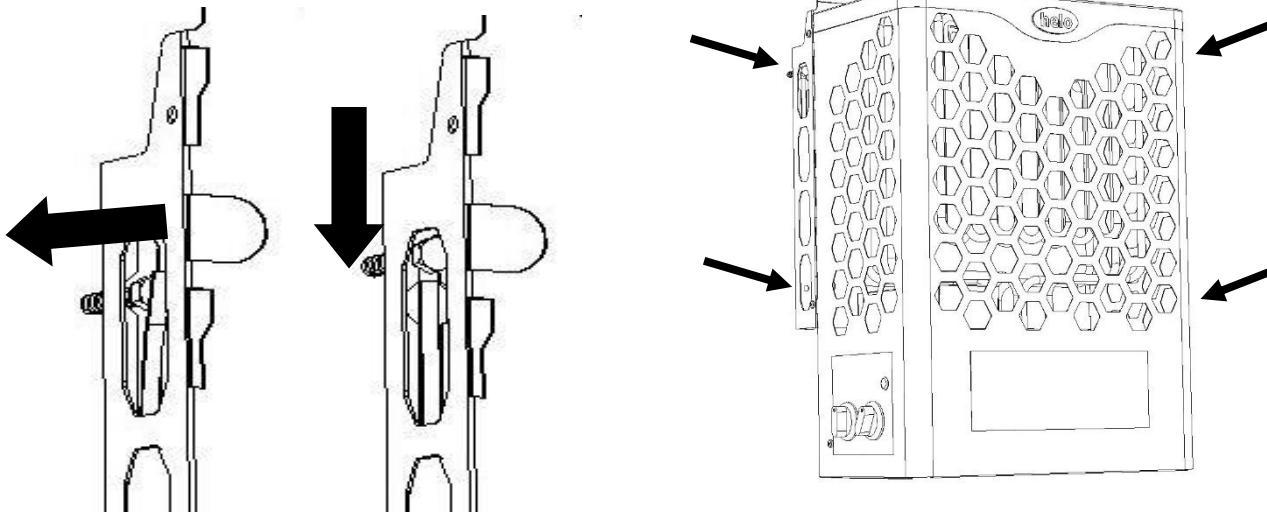
1. Eingangsleistung des Heizgeräts (kW) und Raumvolumen des Saunaraums (m^3). Angaben zu Raumgröße und Eingangsleistung finden Sie in Tabelle 1 auf Seite 8. Die angegebenen Höchst- und Mindestwerte dürfen nicht über- bzw. unterschritten werden.
2. Der Saunaraum muss mindestens 1900 mm hoch sein.
3. Unisolierter Oberflächen und Steinwände verlängern die Aufheizzeit. Jeder Quadratmeter verputzter Decken- oder Wandfläche entspricht hinsichtlich des Heizbedarfs einer Vergrößerung des Raumvolumens um $1,2 m^3$.
4. In der Tabelle 2 auf Seite 9 finden Sie Angaben zu Sicherungstypen (A) sowie dem korrekten Durchmesser des Stromversorgungskabels (mm^2) für das Saunaheizgerät.
5. Beachten Sie die vorgeschriebenen Sicherheitsabstände rund um das Saunaheizgerät. Rund um das Saunaheizgerät sollte ausreichend Platz für Wartungsarbeiten, den Türeingang, etc. vorhanden sein.

2.7 Installation des Helo Qlick-Fix Saunaofens

Der Saunaofen ist unter Berücksichtigung der auf Seite 8 in Tabelle 1 angegebenen Sicherheitsabstände zu installieren. Als Befestigungsunterlage reicht ein dünnes Paneel nicht aus, die Befestigungsunterlage muss mit einem hinter dem Paneel zu montierenden Brett verstärkt werden. Die auf Seite 8 in Tabelle 1 angeführten Mindestabstände sind einzuhalten, auch wenn das Wandmaterial feuerfest sein sollte.

Die Wände und die Decke dürfen nicht mit einem leichten Schutz geschützt werden, wie z. B. mit faserverstärkten Zementplatten, da dies zu Brandgefahr führen kann.

In die Sauna darf nur ein Saunaofen installiert werden.

In Tabelle 1 finden Sie den minimalen Sicherheitsabstand zu Wand B und Boden J. Bitte verwenden Sie zur Positionierung der Befestigungslöcher die Installationsanleitung. Bohren Sie ein 3,5 mm Hilfslöch in das Paneel und befestigen Sie die 6 x 40 mm Befestigungsschrauben (2 St.) in der Wand. Lassen Sie zwischen dem Schraubenkopf und der Wand einen Spalt von 1-2 mm frei. Die Riegel verschließen sich und verhindern, dass der Saunaofen ohne Werkzeug angehoben werden kann.

Für die Wartung kann der Saunaofen bei Bedarf von der Wandhalterung abgenommen werden, indem die 4 an der Seite befindlichen Schrauben gelöst werden.

BITTE BEACHTEN! Die Steine müssen vor dem Abnehmen des Saunaofens entfernt werden. Schieben Sie den Saunaofen nach oben und ziehen Sie ihn ab. Die Befestigung erfolgt in umgekehrter Reihenfolge. In die Ösen drücken, absenken und Schrauben anziehen.

2.7.1 Sicherheitsabstände für das Saunaheizgerät

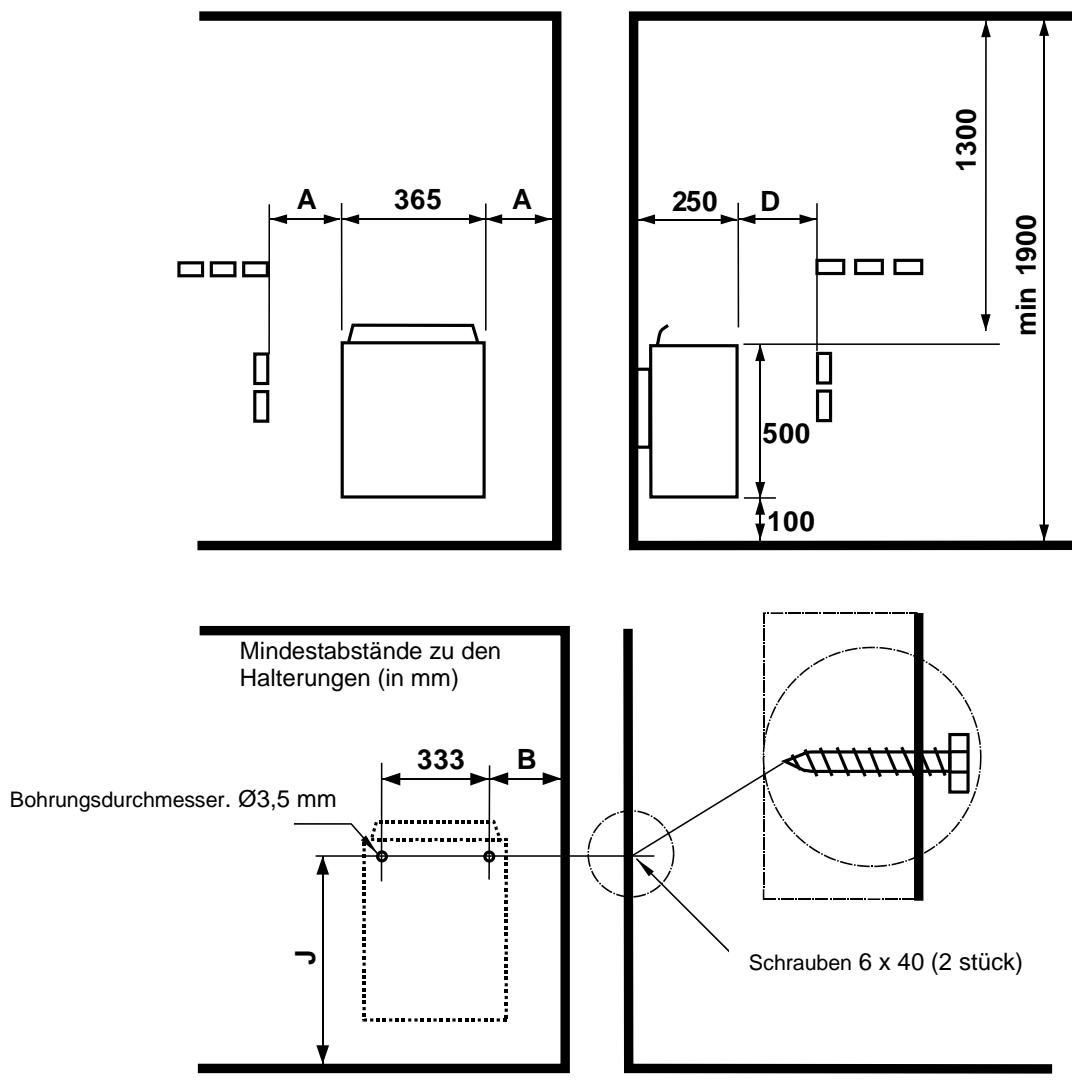

Abbildung 2 Sicherheitsabstände

Wirkung	Saunaraum	Saunaheizgerät Mindestabstände (mm)		Mindestabstand zur Wandhalterung	Stein menge
kW	Volumen m ³	Seitlicher wand A mm	Front D mm	B mm J mm	ca.. kg
6,0	5 – 9	70	100	85 545	32
8,0	8 - 12	100	150	115 545	32

Tabelle 1 Sicherheitsabstände

2.8 Netzanschluss des Heizgeräts

Das Saunaheizgerät darf nur von einem qualifizierten Elektriker und unter Einhaltung der geltenden gesetzlichen Vorschriften an die Stromversorgung angeschlossen werden. Das Saunaheizgerät wird mit einer semipermanenten Verbindung angeschlossen. Verwenden Sie Kabel des Typs H07RN-F (60245 IEC 66) oder eines vergleichbaren Typs. Weitere Kabel (Anzeigeleuchte, Schalter für Heizgerät) müssen ebenfalls diesen Empfehlungen entsprechen. Verwenden Sie keine Kabel mit PVC-Ummantelung als Anschlusskabel für das Heizgerät.

Mehrpolige Kabel (z. B. 7-polig) sind zulässig, falls sie für die Betriebsspannung des Heizgeräts ausgelegt sind. Ist keine separate Steuerstromsicherung vorhanden, müssen alle Kabel denselben Querschnitt aufweisen, der auf die vordere Sicherung abgestimmt ist.

Die Anschlussdose an der Wand des Saunaraums muss im vorgeschriebenen Mindestabstand zum Saunaheizgerät angebracht werden. Die maximale Montagehöhe für die Anschlussdose beträgt 500 mm vom Boden (siehe Abbildung 3 auf Seite 10). Befindet sich die Anschlussdose mehr als 500 mm vom Heizgerät entfernt, kann sie bis zu 1.000 mm über dem Boden angebracht werden.

Beachten Sie bei der Installation jedoch immer die geltenden Vorschriften für elektrische Anschlüsse.

Leistung kW	Anschluss-kabel für das Sauna- heiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 400V-415V 3N~	Sicherung A	Anschluss-kabel für das Sauna- heiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V 3~	Sicherung A	Anschluss-kabel für das Saunaheiz-gerät H07RN –F/ 60245 IEC 66 mm ² 230V-240V 1N~ / 2~	Sicherung A
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 10	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 10	1 x 35

Tabelle 2 Kabel und Sicherung

2.9 Schalter für Elektroheizung

Dieser Schalter kann in Gebäuden mit Elektroheizung eingesetzt werden.

Das Saunaheizgerät verfügt über Anschlüsse (Anschlussbezeichnung: N-55) zur Steuerung des Schalters für die Elektroheizung. Anschluss N-55 und die Heizelemente werden gleichzeitig aktiviert (230 V). Der Thermostat des Saunaheizgeräts steuert auch den Schalter für die Elektroheizung. Mit anderen Worten, die Hauptheizung wird eingeschaltet, sobald der Saunathermostat das Saunaheizgerät abschaltet.

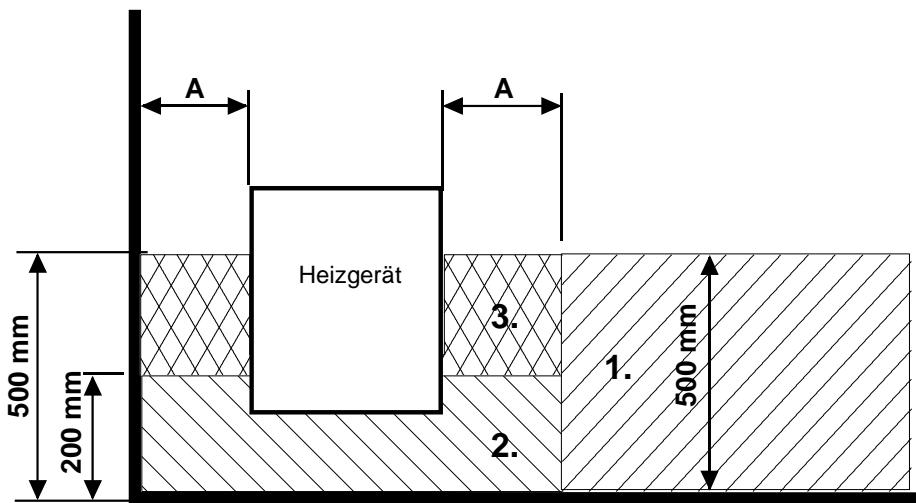

Abbildung 3 Lage der Anschlussdose für das Anschlusskabel im Saunaraum

2.10 Lage der Anschlussdose

A = vorgeschriebener Mindestabstand

1. Empfohlener Bereich für die Montage der Anschlussdose
2. In diesem Bereich wird eine Anschlussdose aus Silumin empfohlen.
3. In diesem Bereich darf keine Montage einer Anschlussdose erfolgen. Es dürfen ausschließlich Silumin Anschlussdosen verwendet werden.

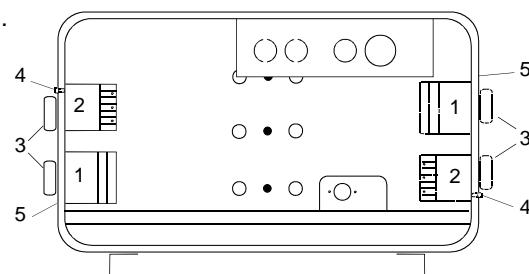
In anderen Bereichen sind hitzebeständige Anschlussdosen (bis 125 °C) und Anschlusskabel (bis 170 °C) zu verwenden. Die Anschlussdose muss frei liegen. Wird die Anschlussdose in Bereich 2 oder 3 angebracht, müssen Anweisungen und Vorschriften des örtlichen Elektrizitätsversorgers beachtet werden.

2.11 Heizgerätbedienelemente von einer auf die andere Seite wechseln

Werksseitig befinden sich Thermostat und Zeitschalter auf der linken Seite des Heizgeräts (von vorne betrachtet).

Sie können bei Bedarf auf die andere Seite gewechselt werden. Diese Arbeiten dürfen nur von einem qualifizierten Elektriker durchgeführt werden.

1. Drehen Sie das Heizgerät herum, so dass die Unterseite nach oben zeigt. Lösen Sie die Bodenplatte.
2. Ziehen Sie die Drehknöpfe des Thermostats und Zeitschalters ab. Lösen Sie die zwei Schrauben vom Rahmen des Thermostats und des Zeitschalters. Entfernen Sie die Kunststoffabdeckungen für Schaltkasten und Außenhülle von der Rückseite. Bringen Sie Thermostat, Zeitschalter und deren jeweilige Rahmen auf die andere Seite und befestigen Sie diese wieder mit den zwei Schrauben. Setzen Sie die Kunststoffabdeckungen in die nun offenen Löcher ein. Drücken Sie Thermostat und Zeitschalter in ihre Position. **HINWEIS!** Lassen Sie zwischen Wählknopf und Außenhülle einen Mindestabstand von 1 mm frei.
3. Befestigen Sie die Bodenplatte, installieren Sie das Heizgerät und prüfen Sie die Funktion.

1. Thermostat 2. Zeitschalter 3. Drehknopf 4. Temperaturbegrenzer-Rücksetzknopf (Reset) 5. Außenhülle des Heizgeräts

2.12 Schaltdiagramm

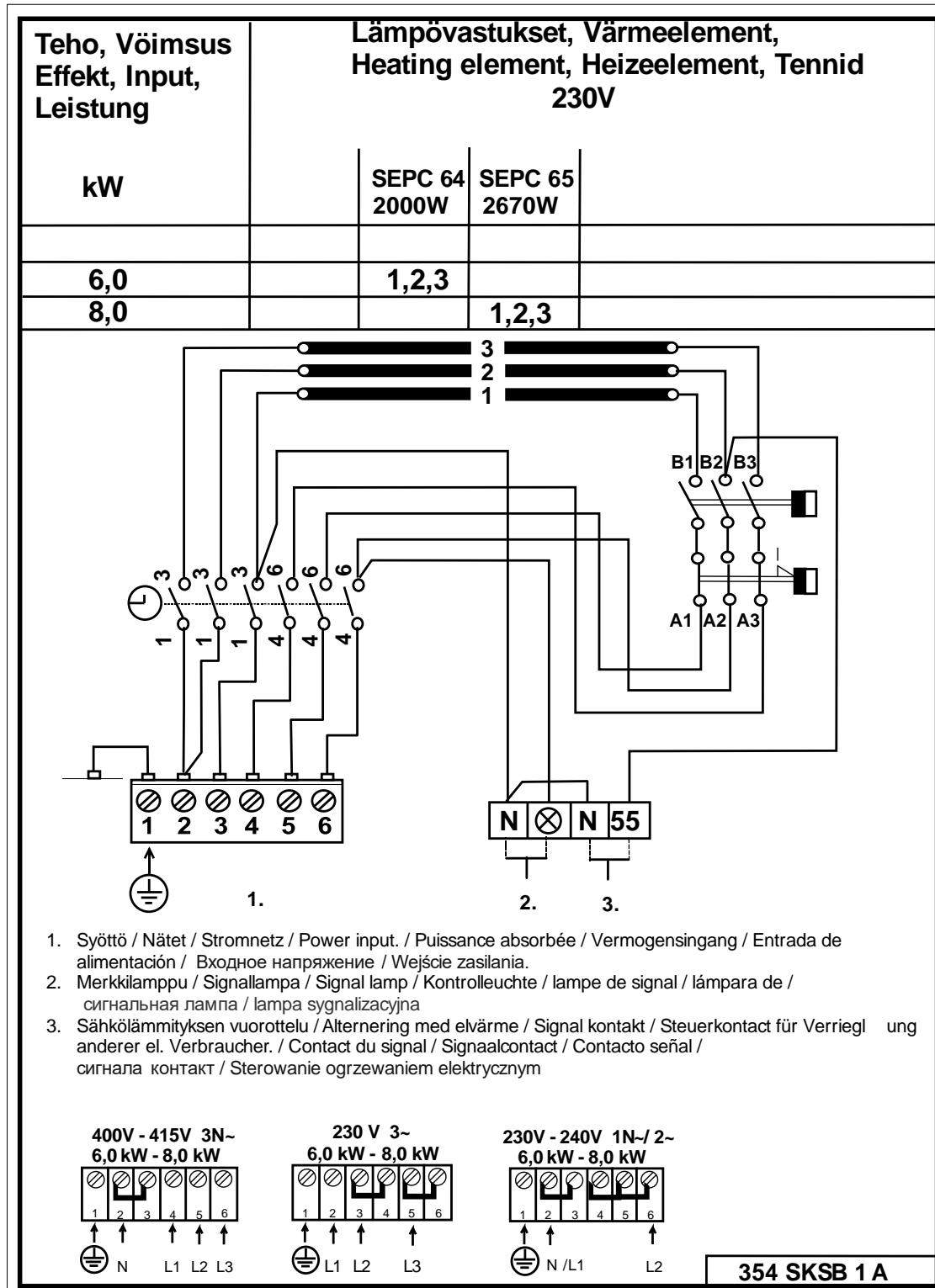

Abbildung 4 Schaltdiagramm

3. Ersatzteile für das elektrische Saunaheizgerät Hanko STJ

Ersatzteile	Pro- duktnummer	Produktbezeichnung	Hanko 60 STJ	Hanko 80 STJ
1	5509053	Uhr OYKF 1	1	1
2	5408013	Thermostat OLCH 1	1	1
3	7812550	Netzanschluss NLWD 1-1	1	1
4	7712000	Kabelklemme NKWA 1	1	1
5	7309531	Drehschalter YWVA 6-1	2	2
6	4316222	Heizelement SEPC 63 1500W/230V		
7	4316221	Heizelement SEPC 64 2000W/230V	3	
8	4316220	Heizelement SEPC 65 2670W/230V		3
9	7513002	Kreuzschlitzschraube M5 x 10	3	3

Tabelle 3. Hanko STJ-Ersatzteile

4. ROHS

Hinweise zum Umweltschutz

Dieses Produkt darf am Ende seiner Lebensdauer nicht über den normalen Haushaltsabfall entsorgt werden, sondern muss an einem Sammelpunkt für das Recycling von elektrischen und elektronischen Geräten abgegeben werden.

Das Symbol auf dem Produkt, der Gebrauchsanleitung oder der Verpackung weist darauf hin.

Die Werkstoffe sind gemäß ihrer Kennzeichnung wiederverwertbar. Mit der Wiederverwendung, der stofflichen Verwertung oder anderen Formen der Verwertung von Altgeräten leisten Sie einen wichtigen Beitrag zum Schutz unserer Umwelt.

Dieses Produkt soll ohne Steine und Specksteinmantel an dem Sammelpunkt für Recycling zurückgebracht werden.

Bitte erfragen Sie bei der Gemeindeverwaltung die zuständige Entsorgungsstelle.

helo

Finnish Sauna Perfection

Руководство по Hanko STJ

ЭЛЕКТРОКАМЕНКИ:

1702-60-171809

1702-80-171809

Оглавление

	страница
1.1 Проверить перед тем, как включить электрокаменку	3
1.2 Работа пульта управления электрокаменки	3
1.3 Информация для пользователей	3
1.4 Сауна	3
2 Рекомендации по вентиляции сауны	4
2.1 Нагрев сауны	4
2.2 Камни для электрокаменки	5
2.3 Средства управления электрокаменки	6
2.3.1 Таймер	6
2.3.2 Термостат	6
2.4 Тумблер электронагрева	6
2.5 Если электрокаменка не нагревается	6
2.6 Подготовка к установке электрокаменки	7
2.7 Установка печи Helo Qlick-Fix	7
2.7.1 Безопасные расстояния установки электрокаменки	8
2.8 Подключение электрокаменки к электрической сети	9
2.9 Тумблер электронагрева	9
2.10 Расположение соединительной коробки	10
2.11 Перемещение органов управления нагревателя сауны	10
2.12 Схема электрических соединений	11
3. Запасные части к электрокаменке Hanko STJ	12
4. ROHS	12

Рисунки и таблицы

Рис 1 Рекомендации по вентиляции сауны	4
Рис. 2 Безопасные расстояния	8
Рис. 3 Расположение соединительной коробки для соединительного кабеля в помещении сауны	10
Рис. 4 Схема электрических соединений	11
Таблица 1 Безопасные расстояния	8
Таблица 2 Кабели и плавкие предохранители	9
Таблица 3 Запасные части для Hanko STJ	12

1. Как быстро начать использовать электрокаменку

1.1 Проверить перед тем, как включить электрокаменку

1. Помещение пригодно для приема сауны.
2. Окна и двери закрыты.
3. Каменка заполнена камнями в соответствии с рекомендациями изготовителя. Камни уложены с зазорами и покрывают нагревательные элементы.

ПРИМЕЧАНИЕ: Запрещается использовать керамические камни.

1.2 Работа пульта управления электрокаменки

Установите главный переключатель в положение I (рядом со шкалой термостата)

Установите термостат каменки на нужную температуру. Вы можете найти идеальную температуру для принятия сауны, если сначала поставите регулятор термостата на максимальное положение. Когда помещение сауны достаточно нагреется, просто поверните регулятор термостата обратно, т.е. против часовой стрелки, пока нагревательные элементы не отключатся (вы услышите щелчок). Вы можете точно настроить температуру простым вращением ручки термостата в любом направлении.

Электрокаменка имеет 12-часовой таймер.

Таймер включается путем поворота ручки таймера по часовой стрелке из положения «0».

В положении «0» питание отключено, и электрокаменка не включена.

Если установить ручку в положение 0–3 часа, нагревательные элементы включатся, и электрокаменка будет поддерживать заданную температуру в течение выбранного промежутка времени.

Если установить ручку в положение 1–9 часов, вы можете задать время, после которого электрокаменка включится. Например, если установить ручку на цифру 6, электрокаменка включится через шесть часов и будет поддерживать заданную температуру в течение трех часов, пока таймер не вернется в положение «0».

Комфортная, мягкая температура для принятия сауны составляет около 70 °C.

Перекладывайте камни не реже одного раза в год, и меняйте поврежденные камни. Это увеличивает циркуляцию воздуха через камни, что увеличивает срок службы ТЭНов.

Если у вас возникнут какие-либо проблемы, пожалуйста, свяжитесь с сервис-центром дистрибутора. Список дистрибуторов Вы можете найти на сайте www.helo.ru.

За дополнительной информацией о том, как получить максимум удовольствия от сауны, вы можете зайти на сайт в Интернете www.tylohelo.com

1.3 Информация для пользователей

Это устройство может использоваться детьми не младше 8 лет, лицами с ограниченными физическими, сенсорными или умственными способностями, а также лицами без опыта и знаний о работе устройства только при условии, что указанные лица были проинструктированы относительно техники безопасности и рисков, связанных с использованием устройства. Детям не разрешается играть с устройством или выполнять его чистку и обслуживание без присмотра взрослых. (7.12 EN 60335-1:2012)

1.4 Сауна

Стены и потолок сауны должны быть хорошо теплоизолированы. Материалы, которые аккумулируют тепло, такие как плитка и штукатурка должны быть изолированы. Рекомендуется использовать деревянные панели для обшивки сауны. Если в помещении сауны есть материалы, поглощающие тепло, такие как декоративные камни, стекло и т.д., они увеличивают время прогрева сауны, даже если само помещение хорошо теплоизолировано (см. стр. 7, раздел 2,6).

2 Рекомендации по вентиляции сауны

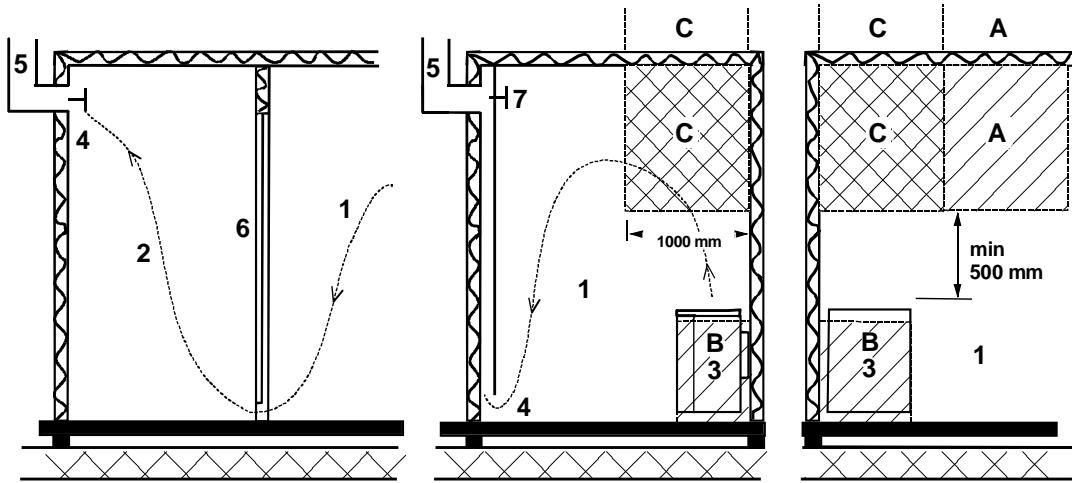

Рис 1 Рекомендации по вентиляции сауны

1. Сауна	3. Электрокаменка	5. Выпускной канал
2. Душевая	4. Выпускной клапан	6. Дверь в сауну
7. Вентиляционный клапан можно установить здесь и закрывать его на время прогрева и приема сауны.		

Впускной клапан может быть установлен в зоне А. Убедитесь, что поступающий свежий воздух не охлаждает терmostat электрокаменки, установленный под потолком.

Зона В служит как зона для поступления свежего воздуха, если сауна не оборудована принудительной вентиляцией. В этом случае выпускной клапан должен быть установлен выше впускного хотя бы на 1 метр.

НЕ УСТАНАВЛИВАЙТЕ ВПУСКНОЙ КЛАПАН В ЗОНЕ С, ЕСЛИ ТЕРМОСТАТ РАСПОЛОЖЕН В ЭТОЙ ЖЕ ЗОНЕ.

2.1 Нагрев сауны

Перед тем, как включить электрокаменку, убедитесь, что сауна пригодна к использованию. При первом нагреве электрокаменка может издавать некоторый запах. Если при нагреве электрокаменки вы почувствовали запах, немедленно выключите электрокаменку и проветрите сауну. Затем снова ее включите.

Электрокаменка включается путем поворота ручки таймера, а температура настраивается при помощи регулятора термостата.

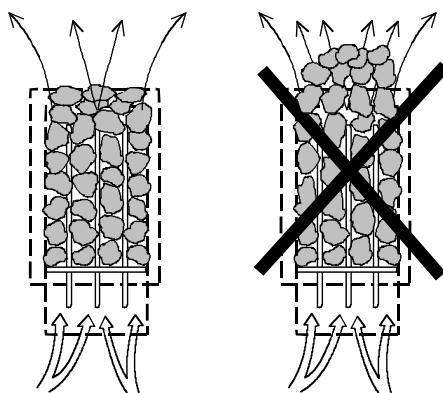
Вам необходимо включить электрокаменку приблизительно за один час до посещения сауны, для того, чтобы камни и воздух внутри успели равномерно прогреться.

Не кладите предметы на каменку. Не сушите одежду на электрокаменке или рядом с ней.

2.2 Камни для электрокаменки

Качественные камни соответствуют следующим требованиям:

- Камни для сауны должны выдерживать нагрев и изменения температуры при испарении воды, наливаемой на них.
- Перед использованием камни должны быть хорошо промыты, чтобы не было запаха и пыли
- У камней для сауны должна быть неровная поверхность, чтобы площадь испарения воды была как можно больше.
- Камни для сауны должны быть достаточно большими, около 50–100 мм, чтобы вентиляция между камнями была лучше. Это продлевает срок службы нагревательных элементов.
- Камни следует укладывать с зазорами, чтобы усилить вентиляцию между ними. Не сгибайте нагревательные элементы относительно друг друга или относительно рамы.
- Регулярно перекладывайте камни (хотя бы раз в год) и заменяйте маленькие и расколотые камни новыми, более крупными.
- Камни укладываются так, чтобы они покрывали нагревающие элементы. Однако не кладите большое количество камней на нагревательные элементы. Количество камней, необходимое для укладки смотрите в таблице 1 на стр. 8. Маленькие камни, включенные в поставку, нельзя укладывать в электрокаменку.
- Гарантия на электрокаменку не действительна для дефектов, возникших в результате плохой вентиляции, вызванной использованием мелких камней, а также чрезмерно плотной укладкой камней.
- В электрокаменке нельзя использовать керамические камни. Они могут повредить электрокаменку. На такие повреждения гарантия не распространяется.
- Не допускается использование тальковый камень, это может привести к таким повреждениям электрокаменки, на которые не распространяется гарантия производителя
- **ЗАПРЕЩАЕТСЯ ИСПОЛЬЗОВАТЬ НАГРЕВАТЕЛЬ БЕЗ КАМНЕЙ!**

2.3 Средства управления электрокаменки

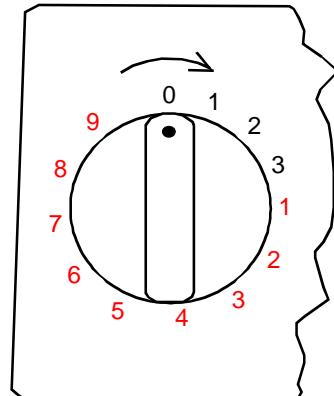
2.3.1 Таймер

Управление электрокаменкой осуществляется при помощи 12-часового таймера, работающего в трех зонах. Таймер устанавливается путем поворота ручки по часовой стрелке до необходимой рабочей зоны. При работе таймер постепенно возвращается против часовой стрелки на нулевое положение.

1. Положение «0». Электрокаменка выключена.
2. Рабочая зона «1–3 часов». Если установить ручку на этой зоне, то электрокаменка нагревается при полной мощности, а термостат сауны контролирует температуру.
3. Зона предустановки «1–9 часов». Если установить ручку на этой зоне, можно установить период времени, через которое электрокаменка включится. Нагревательные элементы не будут нагреваться, когда таймер стоит в этой зоне.

Перед тем, как включить электрокаменку, убедитесь, что сауна пригодна к использованию.

Будет лучше, если сначала таймер прокрутить дальше необходимого времени, а затем вернуть его обратно на нужное время. Если переключатель не вернулся обратно на положение «0», после окончания пребывания в сауне, топоверните его на «0» вручную.

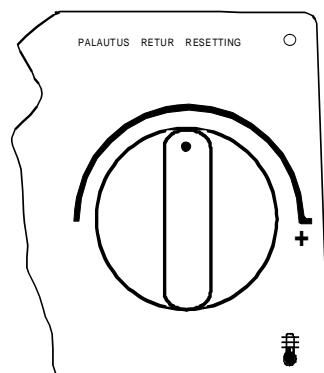

2.3.2 Термостат

Регулятор терmostата находится рядом с таймером. Чем дальше вправо (по часовой стрелке) прокручивается ручка таймера, тем выше становится температура в сауне. Лучший способ найти идеальную температуру – сначала повернуть регулятор терmostата полностью вправо и дать температуре подняться до желаемого значения. Далее медленно поверните регулятор терmostата против часовой стрелки, пока не услышите мягкий щелчок. Если вы хотите переустановить температуру, постепенно поворачивайте регулятор терmostата, пока температура не станет подходящей.

Термостат будет неправильно работать, если камни будут уложены слишком плотно друг к другу, или если они будут слишком маленькими. См. Раздел «Камни для электрокаменки» на стр.5.

Термостат имеет встроенный ограничитель температуры, который оснащен кнопкой сброса, расположенной рядом с регулятором термостата.

2.4 Тумблер электронагрева

Тумблер электронагрева используется в домах с электрической системой отопления.

Термостат электрокаменки также управляет тумблером нагрева. Другими словами, домашнее отопление включается, когда термостат сауны отключает питание электрокаменки.

2.5 Если электрокаменка не нагревается

Если электрокаменка не нагревается, проверьте следующее:

1. Подается электропитание, а главный переключатель находится в положении «I» (рядом со шкалой термостата);
2. Таймер находится в зоне нагрева (рабочей зоне);
3. Термостат переключен на температуру, которая выше текущей температуры сауны;
4. Передние предохранители электрокаменки не повреждены;
5. Таймер не застрял. Проверьте, что ручка не трется об основание. Между ручкой и основанием должен оставаться зазор размером не менее 1мм.

Если сауна находилась в холодных условиях, ограничитель температуры может не работать. Ограничитель перезапускается путем нажатия кнопки сброса. Обратите внимание, что ограничитель не работает, пока температура не достигла значения примерно -5°C. Если электрокаменка все еще не работает, пожалуйста, свяжитесь с авторизованным сервисом для того, чтобы был выполнен ремонт.

СПЕЦИАЛИСТЫ, ВЫПОЛНЯЮЩИЕ МОНТАЖ ЭЛЕКТРОКАМЕНКИ ДОЛЖНЫ ОСТАВИТЬ ЭТУ ИНСТРУКЦИЮ ДЛЯ БУДУЩИХ ПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ.

2.6 Подготовка к установке электрокаменки

Проверьте следующее перед тем, как устанавливать электрокаменку:

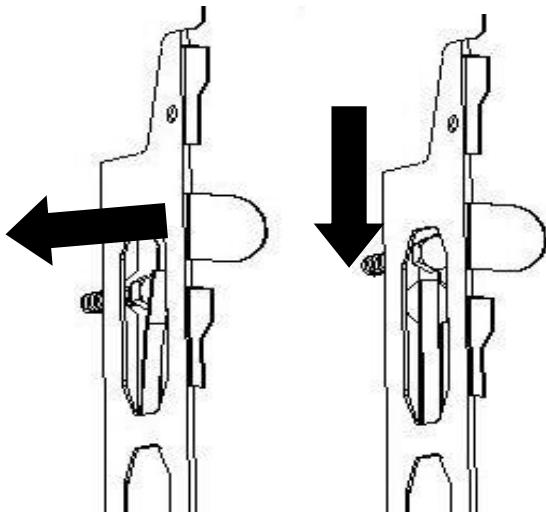
- Соотношение мощности печи (кВт) и объема помещения сауны (м^3). Рекомендации по соотношению «объем / мощность» приведены в таблице 1 на стр.8). Запрещается выходить за пределы минимального и максимального объема.
- Высота потолка в помещении сауны должна быть не ниже 1900 мм.
- Неизолированные и кирпичные стены увеличивают время предварительного прогрева. Каждый квадратный метр оштукатуренного потолка, стены или стеклянной поверхности добавляет к объему помещения сауны $1,2 \text{ м}^3$
- Проверьте по таблице 2 (стр.9) номинал предохранителя (A) и правильный диаметр силового кабеля (мм^2) для электрокаменки.
- Согласуйте безопасное расстояние вокруг электрокаменки. Вокруг электрокаменки должно быть достаточно расстояния для того, чтобы выполнить техническое обслуживание, установку дверного проема, и т.д.

2.7 Установка печи Helo Qlick-Fix

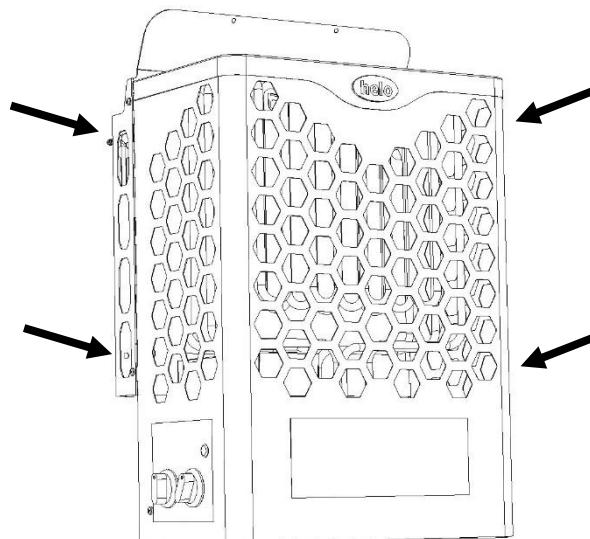
Печь устанавливается в сауне в соответствии с безопасными расстояниями, указанными в **таблице 1 на странице 8**. В качестве монтажного основания тонкой панели недостаточно, монтажное основание необходимо укрепить доской позади панели. Необходимо соблюдать минимальные расстояния, указанные в **таблице 1 на странице 8**, даже если материал стены является негорючим.

Стены и потолок нельзя защищать лгким защитным материалом, например, армированной фиброкераментной плитой, так как это может вызвать опасность пожара.

В сауне можно устанавливать только один нагреватель.

В сауне разрешено устанавливать только одну печь. Просверлите в панели вспомогательное отверстие 3,5 мм и зафиксируйте к стене крепежные винты 6 x 40 мм (2 шт.). Оставьте дистанцию 1-2 мм от головки шурупа до стены. Установите печь, протолкнув ее через отверстия и опустив. Язычки блокируют печь, предотвращая подъем без инструмента.

При проведении технического обслуживания печь можно снять с настенного кронштейна, при необходимости открутив 4 винта, которые расположены по бокам.

ПРИМЕТЕ ВО ВНИМАНИЕ! Перед снятием печи необходимо удалить камни. Печь сдвигается вверх и вытягивается наружу. Установка производится в обратном порядке. Вдавите в пазы, опустите и затяните винты.

2.7.1 Безопасные расстояния установки электрокаменки

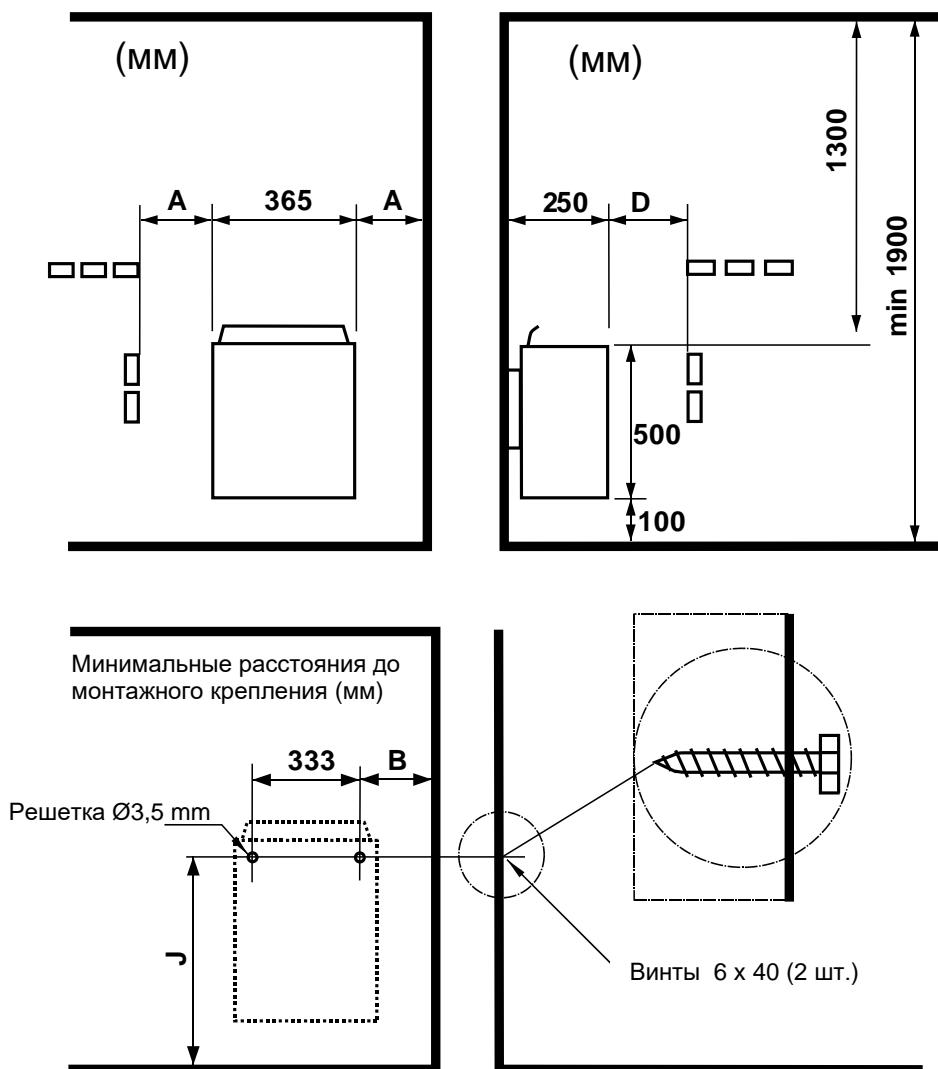

Рис. 2 Безопасные расстояния

Мощность	Помещение для сауны	Минимальные расстояния для элетрокаменок		Минимальное расстояние до настенного кронштейна	Масса камней	
kW	Объем m ³	От бок.поверх до стены A mm	От перед. поверх. до полков D mm	B mm	J mm	прибл. кг
6,0	5 – 9	70	100	85	545	32
8,0	8 - 12	100	150	115	545	32

Таблица 1 Безопасные расстояния

2.8 Подключение электрокаменки к электрической сети

Подключение электрокаменки к электрической сети осуществляется квалифицированным электриком и в соответствии с действующими нормами. Электрокаменка подключается к источнику переменного тока. Используйте кабели H07RN-F (60245 IEC 66) или кабели соответствующего типа. Данные рекомендации распространяются на другие кабели внешних устройств (сигнальной лампочки, тумблера электронагрева). В качестве соединительного кабеля электрокаменки, не используйте кабели с поливинилхлоридной изоляцией.

Допускается использование многополюсного кабеля (например 7-полюсного), если напряжение одинаковое. Если отсутствует отдельный плавкий предохранитель, сечение всех кабелей должно быть одинаковым, т.е. соответствовать главному предохранителю.

Соединительная коробка на стене сауны должна быть установлена с минимальным безопасным расстоянием, установленным для электрокаменки. Максимальная высота для соединительной коробки составляет 500мм от пола (Рис. 3, стр. 10).

Если соединительная коробка находится на расстоянии 500мм от нагревателя, то максимальная высота от пола составляет 1000 мм.

Следуйте действующим правилам электрической безопасности при установке электрокаменки.

Мощность кВт	Силовой кабель H07RN-F/ 60245 IEC 66 мм ² 400В – 415В 3Н~	Плавкий предо- хранитель	Силовой кабель H07RN-F/ 60245 IEC 66 мм ² 230В 3~	Плавкий предо- хранитель	Силовой кабель H07RN-F/ 60245 IEC 66 мм ² 230В – 240В 1Н~ / 2~	Плавкий предо- хранитель
6,0	5 x 1,5	3 x 10	4 x 2,5	3 x 16	3 x 6,0	1 x 35
8,0	5 x 2,5	3 x 16	4 x 6	3 x 25	3 x 6,0	1 x 35

Таблица 2 Кабели и плавкие предохранители

2.9 Тумблер электронагрева

Тумблер электронагрева используется в домах с электрической системой отопления.

Электрокаменка имеет подключения для контроля тумблером электронагрева (помечен N-55). Соединители N-55 и нагревательные элементы работают одновременно (230В). Термостат электрокаменки также контролирует тумблер электронагрева. Другими словами, домашнее отопление включается, когда термостат сауны перестает подавать питание на электрокаменку.

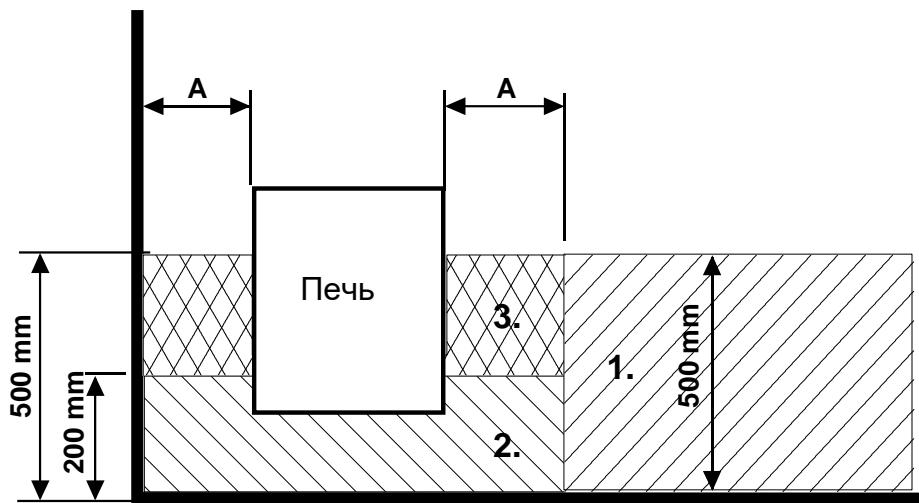

Рис. 3 Расположение соединительной коробки для соединительного кабеля в помещении сауны

2.10 Расположение соединительной коробки

A = Установленные минимальные безопасные расстояния

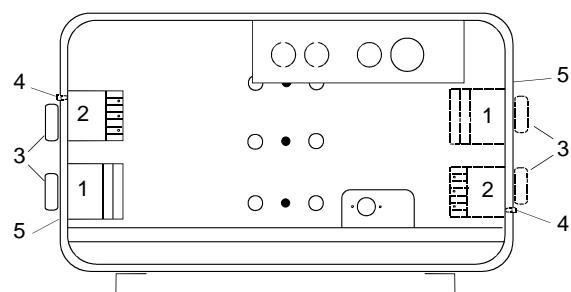
1. Рекомендуемое расположение соединительной коробки
2. Рекомендуется устанавливать в этом месте силуминовую коробку.
3. Этую область необходимо избегать. Всегда используйте силуминовую коробку.

В других местах используйте теплостойкую коробку ($T = 125^{\circ}\text{C}$) и теплостойкие кабели ($T = 170^{\circ}\text{C}$). Около соединительной коробки не должно быть каких-либо заграждений. Если соединительная коробка устанавливается в зонах 2 или 3, обратитесь к инструкции и правилам местного поставщика электроэнергии.

2.11 Перемещение органов управления нагревателя сауны

По умолчанию термостат и таймер располагаются на левой стороне нагревателя, если смотреть на нагреватель спереди. При необходимости их можно переместить на другую сторону. Работа должна выполняться только квалифицированным электриком.

1. Переверните нагреватель. Отсоедините плиту основания.
2. Снимите круговые шкалы термостата и таймера. Ослабьте два винта рамы термостата и таймера. Снимите пластиковые крышки электрического щитка и внешнюю часть корпуса сзади. Переставьте термостат, таймер и их раму на другую сторону и закрепите двумя винтами. Вставьте пластиковые заглушки в образовавшиеся отверстия. Установите на место круговые шкалы термостата и таймера. ПРИМЕЧАНИЕ. Между круговой шкалой и внешней частью корпуса нагревателя должен оставаться зазор не менее 1 мм.
3. Прикрепите плиту основания, установите нагреватель и проверьте его работоспособность.

1. Термостат
2. Таймер
3. Круговая шкала
4. Кнопка сброса ограничителя температуры
5. Внешняя часть корпуса нагревателя

2.12 Схема электрических соединений

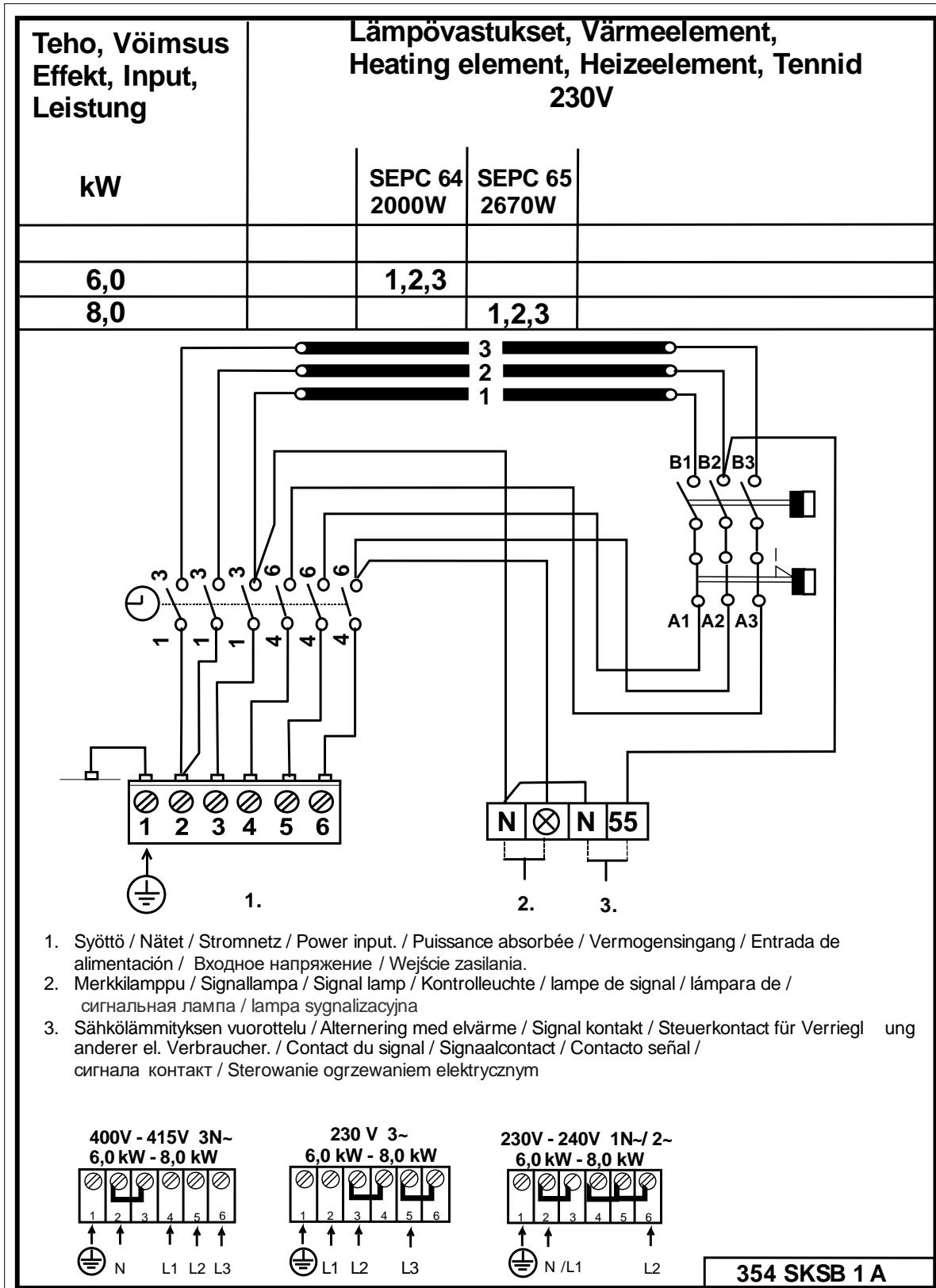

Рис. 4 Схема электрических соединений

3. Запасные части к электрокаменке Hanko STJ

Позиция №	Номер	Наименование	Hanko 60 STJ	Hanko 80 STJ
1	5509053	Таймер OYKF 1	1	1
2	5408013	Термостат OLCH 1	1	1
3	7812550	Соединитель для подключения к сети NLWD 1-1	1	1
4	7712000	Кабельный зажим NKWA 1	1	1
5	7309531	Часы и ручка терmostата	2	2
6	4316222	Нагревательный элемент SEPC 63 1500Вт/230В		
7	4316221	Нагревательный элемент SEPC 64 2000Вт/230В	3	
8	4316220	Нагревательный элемент SEPC 65 2670Вт/230В		3
9	7513002	Винт Philips M5 x 10	3	3

Таблица 3 Запасные части для Hanko STJ

4. ROHS

Указания по защите окружающей среды

После окончания срока службы электрокаменку нельзя выбрасывать в контейнер, предназначенный для обычных бытовых отходов. Электрокаменку следует сдать в пункт приемки для последующей переработки электрических и электронных устройств.

Об этом сообщает маркировка изделия, информация в инструкции или на упаковке.

Переработка материалов должна осуществляться в соответствие с маркировкой на них. Благодаря повторному использованию материалов или использованию старого оборудования любым иным способом можно внести большой вклад в дело защиты окружающей среды. Сдавать изделие в центр переработки следует без камней для сауны и слоя талька.

По вопросам мест переработки обращаться в муниципальную администрацию.

